Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 141 (7031). 27 июль, 1979 йил. ЖУМА. Баҳоси 2 тийин.

ДЎСТЛАР КЎМАГИ ОЛТИНДАН ҲАМ ҚИММАТ

ТОШКЕНТ ва Жиззах областлари деҳқонлари бир-бирлари билан азалдан мусобақадош. Уларнинг ибратли аньанага айланиб қолган бу меҳнат беллашувлари дўстона ҳамкорлик, беғараз ва ошкора танқид, амалий ёрдам принципларига асосланган.

Мусобақадошлар ҳар йили баҳордан то кузгача далаларда бўлишиб, ўзаро текширувлар ўтказишади. Дала ишларида эришилаётган ютуқлар билан танишадилар, йўл қўйилаётган камчиликларни очиб ташлайдилар ва уларни бартараф этиш юзасидан қимматли маслаҳатлар берадилар.

Деҳқонлар, айниқса пахтакорлар учун жуда оғир ва мураккаб келган бу йилги шароитда дўстлар кўмаги олтиндан ҳам қиммат. Буни яхши тушунган мусобақадошлар табиий қийинчиликларни бартараф этиш, ғўза ривожидаги қолоқликни тезроқ тугатиш, ҳар бир тупнинг серҳосил бўлиб ўсишини таъминлаш борасида баҳамжиҳат иш олиб бордилар. Мўл ҳосил учун оғир шароитда олиб борилган кураш жараёнларида ажойиб ташаббуслар, янги-янги агротехник усуллар ижод этилди ва у мусобақадошларнинг умумий мулкига айланиб қолди. Эндиликда бу дўстона ҳамкорлик самараси далаларда яшнаб ўсаётган, шиғил кўсак тугаётган баравж ғўзаларда яққол акс эиб турибди.

Маълумки, август ойи ҳосилга ҳосил қўшишда муҳим давр ҳисобланади. Ҳосил тақдири ҳал бўлаётган ҳозирги долзарб кунларда мусобақадошлар яна ўзаро текширувга отландилар. Кеча пойтахт область ўзаро текширув бригадаси аъзолари Жиззах областига жўнаб кетишди. Улар жиззахликларнинг 1979 йил учун қабул қилган социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида амалга ошираётган тадбирлари билан танишадилар. Текширув бригадасига область партия комитети секретари А. И. Икромов раҳбарлик қилаётир.

Мусобақадош Жиззах области меҳнаткашларидан тузилган ўзаро текширув бригадаси ҳам кеча Тошкентга етиб келди. Область ижроия комитети раиси Э. И. Исломов бошчилигидаги бу группа Чиноз, Ғалаба, Янгийўл ва Калинин районларида бўлди.

МУСОБАҚАДОШ ЖИЗЗАХЛИК ПАХТАКОРЛАР МАСЛАҲАТИГА АМАЛ ҚИЛИБ, ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

СУВЧИ ВА МЕХАНИЗАТОР— ҲОСИЛ ЖОНКУЯРЛАРИ

Кекса деҳқонлар таъбири билан айтганда, чилла кириб, қуёшнинг тафти қизиб, ҳарорат кўтарилгач, ғўзалар ҳам жонланиб қолди. Ҳам бўйига ҳам энига тез ривожланиб, экиннинг ранги қуюқлашди, ҳосил тугунчалари кўпайди.

— Ҳозир картадаги ғўзага тажрибали кўз билан назар ташлаб, ҳосил чўғини янглишмай чамаласа бўладиган пайт келди,—дейди Абдусамад Абдуқодиров.— Агар ғўзанинг танаси қўнғир рангга кириб барглари майда ва қуюқ бўлса, кўпроқ тўқ қизил гул чиқарса, баракали хирмонга умид боғлайвериш мумкин.

Шу кеча-кундузда Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз далаларидаги ғўзаларнинг кўриниши ана шундай. Абдусамад Абдуқодиров 1968 йилдан бери шу колхозда бош агроном. Ер шароитини обдон ўрганган. Қайси картага қачон ва қандай ишлов бериш кераклигини аниқ белгилай олади. Бундан ташқари хўжаликда тажрибали кичик командирлар кўп. Очил Маматқулов, Валентин Ким, Бектош Оқбердиев, Тожибой Қобилов сингари бригада бошлиқлари 20—30 йилдан бери пахтазор кезишади. Шароитга қараб иш юритишнинг ҳаддини олишган.

— Кунлар исиб кетгандан бери ғўзалар кечасию-кундузи тўхтовсиз ўсяпти,—дейди Очил Маматқулов.— Ривожидаги қолоқликнинг ўрни тўлди ҳисоб. Ўтган йилдагига нисбатан бу йил пахта яхши. Ҳар ҳолда, бизнинг бригадамизда шундай. Бу ёғи кузнинг қандай келишига боғлиқ бўлиб қолди.

Очил Маматқулов бошлиқ бригада коллективи бу йил элликцентнерчилар сафига қўшилган эди. Табиий шароитнинг мураккаб келиши режани бироз бузди. Аммо, «Чекинишга ўрин йўқ!—деди бригадир қатъий.— Асл пахтакор бўлсак, шу шароитда ҳам кўзланган ҳосилни олиб, ваъдани бажаришимиз керак!».

Шундан сўнг табиий қийинчиликларга қарши оммавий кураш бошланди. Ғўза ривожига ёрдам берадиган ҳар қандай имкониятдан фойдаланишга ҳаракат қилинди, Бригадирнинг ўзи ҳар куни эгатма-эгат юриб, ниҳолларни бирма-бир кўздан кечириб борди, тупроқ тафтини дамбадам текшириб турди.

Шунинг натижаси бўлса керак, бир куни у қизиқ таклиф киритди:

— Ғўза туплари остига кўмир солсак нафи тегмасмикин?

— Йўғ-е,— деди ажабланиб,— шунча ерга қачон сепиб бўламиз.

— Ҳа, бу ортиқча иш, кўп вақт керак,— деди биров.

— 76 гектар майдонга етадиган кўмир кукунини қаердан оламиз?— деди яна кимдир.

— Гап ишнинг кўплигию, озлигида эмас, фойдаси тегишида. Меҳнатимиз бекор кетмасин деяпман,— деди бригадир ва ўз тахминларини ўртага ташлади.— Қора нарса иссиқни тез ва кўп қабул қилади. Демак, ғўза ости яхши қизийди ва бу сунъий иссиқ ниҳоллар ривожини тезлаштиради. Қолаверса, кўмир кукуни тупроқни пўрсилдоқ қилади...

Хуллас, бригадирнинг таклифи амалга ошадиган бўлди. Куртхоналардаги тўкилган кўмирларнинг қолдиғи тозалаб олинди. Ҳатто айрим хонадонлардан ҳам йиғиштириб далага ташилди. Бригада аҳлининг бу меҳнати яхши самара берди. Ғўза ривожидаги қолоқлик деярли тугатилди. Ҳатто, 25 гектарлик картага сифат белгиси берилди.

Бригадада бу йил маҳаллий ўғитлардан ҳам самарали фойдаланилди. Хўжаликнинг қорамолчилик фермаси яхлит картанинг этагидаги тепаликка жойлашган. Ҳозир ферма ёнидаги махсус ҳовузда тўпланаётган суюқ гўнг ғўзага шарбат қилиб оқизилаётир.

Валентин Ким уста пахтакорлардан. Қийин пайтларда кўпчилик ундан маслаҳат сўрайди. Бригадага ажратилган 89 гектар пахтазор баланд-паст, зах ерлар. Шунда ҳам ҳар йили ҳосилдорлик 40 центнердан кам бўлмайди. Бригада сувчилари Жумабой Эркабоев, Норхўжа Абдураззоқов, механизатор Сафар Аҳмедов, Маҳамад Жумабоевлар бу ерларнинг ҳаддини олишган. Улар баъзи карталарга икки марта, айримларига эса беш мартагача сув тарайдилар.

— Бу йилги шароитда суғоришдан ташқари культивацияга ҳам жиддий эътибор беришга тўғри келаётир, — дейди В. Ким. Авваллари сувдан сўнг бир-икки марта культивация қилинса, ҳозир уч мартага етказилмоқда. Натижада, тупроқ юзаси тез қуриб, ғўзанинг илдиз қисми ҳароратдан тез баҳраманд бўлаётир.

Тожибой Қобилов бошлиқ бригада аъзолари бу йил ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш мажбуриятини олишган. Шунинг учун йил бошидан бери астойдил меҳнат қилишяпти. Пахтанинг ривожи, кўчатнинг текис ва қалинлиги жиҳатидан бригада хўжалик бўйича биринчи ўринда. Биз карта оралаб ҳосил нишоналарини мўлжаллаб кўрдик. Ҳар тупда ўртача 4 тадан бўлиқ кўсак бор. Гул ва майда кўсакни қўшиб ҳисоблаганда ундан ошади.

Т. Қобилов ғўза парваришини область пахтакорлар Советининг тавсиялари асосида уюштирди. Кимёвий озуқалар бериб бўлинган. Энди шарбат суви оқизиляпти. Бу иш билан 12 киши банд. Улар уч кишилик группаларга бўлинишиб сув тарамоқдалар. Валентин Ким бошлиқ мусобақадош бригада аъзолари тез-тез келишиб улар ишини текшириб туришибди. Улар Акбар Ниёзалиев ва Роҳатали Сулаймонов сингари сувчилар, Қўчқор Мусабоев ва Марус Хусаинов сингари механизаторлар ишини яхши баҳолашмоқда.

Кекса пахтакор Бектоб Оқбердиев бошлиқ бригадада ҳам ғўзаларнинг ривожи яхши. Кўчат қалинлиги нормада. Ҳосил нишоналари сероб.

Колхоз бўйича бу йил 12 гектар ер бузилиб, қайта чигит экилди. Тупроқни тез қиздириб, ғўза ривожини жадаллаштириш мақсадида бу ерларда культивация кўпроқ ўтказилди. Гектар ҳисобига ўртача 15—20 тоннадан маҳаллий ўғит солинди. Бугун-эрта учинчи, яъни сўнгги марта минерал ўғит билан озиқлантирилади. Ҳозир бу картада ҳам ғўза шиғил гуллаган.

Ўн гектарча ерда кўчат сийрак бўлиб қолган. Ўртача 85—90 минг туп кўчат бор.

— Зарари йўқ,— дейди бош агроном қатъий ишонч билан. — Ҳосилдорликда ютқазмаслик чораларини кўряпмиз. Бу картадаги ғўза алоҳида парвариш қилиняпти, шунинг учун сершох ва бақувват бўлиб ўсяпти. Кўсаклар ҳам йирик, ҳам бошқа карталарга нисбатан кўпроқ.

Шу кунларда асосий иш ва масъулият сувчи билан механизатор зиммасида. Культивация учун 27 та трактор сафарбар этилган. 132 нафар сувчи кечаю-кундуз далада. Навбат билан дам олишиб, ишни группа усулида тўхтатмай давом эттиришяпти.

Колхоз правлениеси ишнинг сифатига жиддий эътибор беряпти. Ҳар бир сувчи ва механизаторга оғоҳлантирувчи талонлар тарқатилган. Уларга ҳар ойда маош беришдан аввал талонлари текширилади. Бир марта белги қўйилган бўлса, сувчи ёки механизатор 12 процентли қўшимча ҳақдан маҳрум этилади. Агар белги биттадан ошган бўлса, талон эгаси колхоз правлениеси аъзолари йиғилишида муҳокама қилиниб, унинг шу касбда ишлаш ёки ишламаслиги ҳал қилинади.

Хўжалик пахтакорлари бу йил 905 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олишган. Айни кунларда ҳар бир колхозчи ана шу юксак хирмон ишқи билан яшаб меҳнат қилаётир. Ҳосил тақдири учун курашда сувчи билан механизатор ҳаммага ўрнак. Ҳамманинг умиди ўшалардан.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхознинг 1-бригадаси аъзолари бу йил 85 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга аҳд қилишган. Айни кунларда ғўзага ишлов бериш қизғин давом эттирилмоқда. Механизаторлардан Эрмат Усмонов билан Ҳолмуҳаммад Тўхтаевлар сувдан чиққан карталарни пешма-пеш сифатли культивация қилмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БЕКОБОД. «Ленинград» совхози 1-бўлимининг пахтакорлари меҳнати муносиб баҳоланди. Далаларга «Сифат белгиси» берилди. Бўлим пахтакорлари бунга жавобан янада ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар янги ўзлаштирилган 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ.

* * *

БЎКА. «Ленин йўли» колхозининг Мардоншо Жабборов бошлиқ бригада аъзолари бу йил 93 гектар ерда деҳқончилик қилишмоқда. Уларнинг аҳди ҳар гектар ердан 38 центнердан хирмон кўтариш.

Ҳозирда ғўза парвариши қизғин олиб борилмоқда. Бу ишда, айниқса, сувчилар намуна бўлмоқдалар. Масалан, Абдуғани Абдураззоқов ўзининг кўп йиллик тажрибасини ишга солиб, кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб бажармоқда.

Ҳ. ШОЗАДАҚУЛОВ.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДА

КОМСОМОЛ-ЁШЛАР ҒАЙРАТИ

«МАДАНИЯТ» колхозининг Озод Юнусов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари бу йил эл дастурхонига икки йиллик план миқдорида сабзавот маҳсулотлари топшириш мажбуриятини олганлар. Уларнинг бу ташаббусини район партия комитети маъқуллади. Ҳозир бригада далаларида пишиб етилган маҳсулотлар пешма-пеш тайёрлов пунктларига етказиб берилмоқда. Давлатга сабзавот сотиш графиги ошириб бажарилмоқда.

Район хўжаликларида, саноат корхоналари ва қурилиш участкаларида 89 та комсомол-ёшлар бригадаси ишлаб турибди. Бу бригадаларнинг 29 тасида дала маликаси парваришланади. 17 бригада сабзавотчиликка, 9 та бригада чорвачиликка, 19 та бригада саноат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган. Комсомол-ёшлар ўртасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. У ўз вақтида якунланиб, илғорлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириляпти.

●

ШИЙПОНДА ЎЗ-ЎЗИГА ХИЗМАТ

ДАЛА шийпонларида ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи дўконларнинг ташкил қилинганлиги меҳнаткашларга кўрсатилаётган ғамхўрликнинг бири бўлди. Шийпондаги дўконларда кундалик эҳтиёж учун зарур бўлган ҳамма нарсаларни сотиб олиш мумкин. Бу ерда нон, янги кондитер маҳсулотлари, минерал сув, чой ва бошқа моллар бор. Сотувчилар кунора дала шийпонига келишиб, иссиқда айнайдиган харидоргир молларни янгилаб кетишади.

Район матлубот жамияти дала ишлари авжи қизиган шу кунларда дала шийпонларида 23 та ўз-ўзига хизмат қилувчи дўкон очди. Дўрмон, Қибрай, Киров қишлоқ матлубот жамиятлари бу ишда айниқса намуна бўлишяпти. Бундан ташқари 6 та автолавка мунтазам дала шийпонларида бўлиб, сабзавоткор ва чорвадорларга юксак савдо хизмати кўрсатмоқда.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

БЎЛИҚ КЎСАКЛАР

ҲАЛИ қуёш Қурама тоғлари ортидан бош кўтарганича йўқ. Атроф жим-жит. Ўктам ака эгат оралаб юриб, дам у туп, дам бу туп ғўзани тубидан бошигача кўздан кечиради.

— Ҳорманг, бригадир ака! — деди сувнинг оқишини назорат қилиб юрган ёш сувчи Кирмон. — Бугун жуда барвақт келибсиз.

— Манавини қара, — деди ҳурсанд бўлиб бригада бошлиғи сувчини ёнига чақирар экан. — Кундан-кунга ҳосилига ҳосил қўшиляпти.

Сувчи Ўктам аканинг олдига яқинлашиб энгашди.

— Ростини айтсам, — деди Кирмон бригада бошлиғининг дилидагини сезиб, — кейинги сув олдидан берилган парранда гўнги жуда фойдали бўлди. Гуллар бодроқдек кўпайиб, 2—3 кун ўтмай кўсакка айланяпти.

Бу борада қўшни картада ишлаётган Аҳмад ака Анорбоев, Малик ака Ҳамдамов сингари сувчилар ҳам келиб қолишди. Ҳамма ҳосил нишоналарининг кўпайиб бораётганидан ҳурсанд эди.

— Кўсак ва гул қанчалик кўпаймасин, — деди Ўктам ака сувчиларга, — хотиржамланишимиз мумкин эмас. Ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга ваъда берганмиз. Ваъда вафоси билан, дейдилар.

— Тўғри айтасан, — деди тажрибали сувчи Аҳмад ака, — бу йилги шароитда йиғим-терим бошлангунга қадар парваришни сусайтирмай олиб боришга тўғри келади.

— Кечаги правление йиғилишида ҳам шундай қарорга келинди, — деди бригадир, — баҳор ва ёзнинг инжиқ келиши сабабли экин кечиккан. Фақат меҳнат, режали иш билан ҳосилни эрта етилтиришимиз мумкин. Нонушта пайтида шийпонга чиқинглар, ажойиб янгилик бор. Келгуси ишлар ҳақида ҳам маслаҳатлашиб оламиз.

Кўп ўтмай шинамгина дала шийпони колхозчилар билан тўлди. Колхоз касаба союз ташкилотининг раиси Мирбобо Мирқобилов ҳам шу ерда. У колхоз правлениеси, партия ва касаба союз ташкилотларининг кейинги ўн кунликда социалистик мусобақада ғолиб чиққанларни рағбатлантириш тўғрисидаги қарорини ўқиб эшиттирди.

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР ДАЛАСИДА

— Мана, мукофотланганлар орасида сизнинг бригадангиз пешқадамлари ҳам бор. Механизатор, коммунист Раҳим Алматов кейинги ўн кунликда колхоз бўйича ғолиб механизатор, деб топилди. У 50 сўм пул мукофоти билан тақдирланади.

Қарсаклар янгради. Касаба союз комитетининг раиси сўзида давом этди:

— Сувчилар ўртасидаги мусобақада ёш сувчи Кирмон Хейсулов, устоз сувчилар Аҳмад Анорбоев ва Малик Ҳамдамовлар пешқадамлик қилишди...

Коммунист Ўктам Рисқулов Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг пешқадам пахтачилик бригадаси бошлиқларидан. Ўтган йили бригада бўйича ҳар гектар ердан 45,5 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинганди. Бу йилги оғир ва қийин шароитда коллектив аъзолари пахта ҳосилдорлигини 50 центнерга етказишга аҳд қилишган. Бу қимматли ташаббус Пискент район партия комитети томонидан маъқулланди ва илғор бригаданинг иш тажрибасини кенг ёйиш тавсия қилинди.

Шу кунларда аҳил коллектив аъзолари ўз ваъдаларига яраша меҳнат қилиб, тезроқ шонани гулга, гулни эса кўсакка айлантириш пайида бўлмоқдалар.

Тажрибали пахтакор, область пахтакорлар Советининг аъзоси Ислиддин Ҳайдаров раҳбарлик қилаётган «Гулистон» колхозининг аъзолари бу йил пахта ҳосилдорлигини 40 центнерга етказиш юзасидан юксак мажбурият олишган. Йил сайин ҳосилдорликни ошириб келаётган машъал хўжалик заршунослари пахтани эрта етилтириш мақсадида барча агротехника тадбирларини уюшқоқлик билан амалга оширмоқдалар. Хўжаликда июль ва август ойлари ҳосил тўплашда зарбдор ойлар деб эълон қилинди. Сувчилар ҳар 10—15 кунда барча майдонларни бир марта сувдан чиқаришга ҳаракат қилишаётган бўлишса, механизаторлар қатор ораларига сифатли ишлов бериш учун бутун куч-ғайратларини сарфлаётирлар.

Экинни эрта ва серҳосил етилтириш учун олиб борилаётган мусобақада Ўктам Рисқулов, Абдуғани Назарқулов, Маннон Мусаев ўртоқлар бошлиқ бригадалар олдинда боришаётир. Бу бригадалар майдонларидаги маржон-маржон ҳосил юксак хирмондан дарак бераётир.

Тўхташ ҚОСИМОВ.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ПОЙТАХТ область саноат корхоналарининг коллективлари самарадорлик ва сифатни ошириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб, 26 июлда кўпчилик муҳим маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича январь-июль планини муддатидан илгари бажардилар.

Саноат меҳнатчилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ой охиригача пландагига қўшимча яна ўнлаб миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишни белгиладилар.

ОРБИТАДА БЕШ ОЙ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 25 июль. (ТАСС). Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин ер атрофидаги космик фазода беш ойдан бери ишлаб турищибди.

Орбитада узоқ давом этган учиш вақтида «Салют-6» — «Союз-34» комплекс экипажи тадқиқот ишларининг кенг программасини бажарди. Бу программа ер юзасини фотоаппарат билан суратга олишдан, астрофизик кузатишлар ўтказишдан, космик материалшуносликка доир экспериментлардан, медицина-биологик тадқиқотлардан иборат бўлди. Учта «Прогресс» транспорт кемасининг юки бўшатиб олинди.

24 июлда КРТ-10 радио телескопи билан биринчи тажриба сеанси ўтказилди. Шу сеанс чоғида Сомон йўли юлдузлар туркумининг харитаси ва ер юзасининг айрим участкалари харитаси чизиб олинди.

Орбитал комплекс экипажининг бугунги иш кунидан катта қисми медицина тадқиқотлари ўтказиш учун ажратилди. Бундай тадқиқотлар узоқ давом этган учишда космонавтларнинг саломатлигини ва иш қобилиятини аниқлаш мақсадида мунтазам равишда ўтказилиб туради.

Куннинг биринчи ярмида томирларнинг уриши тадқиқ қилинди. «Чибис» вакуум костюми ёрдамида вужудга келтириладиган гидростатик босим таъсир қилганида юрак-томир системаси қай ҳолатда бўлишини тадқиқ этиш ҳам планлаштириб қўйилди. Текширишлар ўтказиш чоғида кўп функцияли «Полином-2М» аппарати клиник контрол қилиб туради.

Комплекс ичида биологик тадқиқотлар давом этмоқда. Жумладан «Оазис» космик оранжереясида вазнсизлик шароитида буғдойнинг ўсишини ўрганиш эксперименти бошланди.

Телеметрик информация маълумотларига ва экипаж аъзоларининг докладларига қараганда «Салют-6» — «Союз-34» комплекси ичидаги системалар нормал ҳолатда Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

Тошкентдаги «Узавторемонт» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 10-авторемонт заводи коллективи ойлик ва квартал топшириқларини ошириб бажармоқда. Суратда: пешқадам ремонтчи Жумабек Мирзагелдиев.

М. Нуриддинов фотоси.

МЎЛ ҲОСИЛНИ КЎЗЛАБ

ЯНГИЙЎЛ. Райондаги Ленин номли колхознинг Абдунаби Аҳмедов бошлиқ бригада заршунослари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 56 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олишга азму-қарор қилганлар. Далалардаги ишлар ана шу юксак мажбуриятга яраша олиб борилмоқда. Бригада азаматлари ҳар туп ғўзани серҳосил қилиш учун ҳар гектар майдонга 10—12 тоннадан маҳаллий ўғит солмоқдалар.

А. РИХСИБОЕВ.

ҲАР ТУП ҒЎЗАНИ АРДОҚЛАБ

СЎЗ — ТАЖРИБАКОР МЕХАНИЗАТОРГА

МЕН ўн саккиз йилдан буён механизаторлик касбини улуғлаб келмоқдаман.

Бригадамизда айни кунларда ғўза қатор ораларини чуқур культивация қилиш, шу билан бирга ғўзаларни маҳаллий ўғитлар билан озиқлантиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Ўзаро социалистик мусобақа ишимизнинг унумли бўлишини таъминламоқда. Шунинг учун ҳам бу йил ўзаро мусобақалашиб ишламоқдаман. Натижа ёмон бўлмаяпти. Кунига 8—10 гектар майдондагига ғўза қатор ораларига ишлов беряпман.

Далаларимизда мўл пахта ҳосили пишиб етилгунча ўз агрегатим билан унумли меҳнат қилиш қатъий қароримдир. Пахта йиғим-терими мавсумида эса «зангори кема» билан 200 тонна «оқ олтин» териб беришга азму-қарор қилганман. Шу мақсадда ҳозирдан бошлаб ғўзаларни машинабоп қилиб ўстиришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Экинларга ишлов бериш яхши йўлга қўйилганлиги туфайли ғўзалар бир текис кўсакка кирди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг барча қишлоқ меҳнаткашларига Мурожаати ва область пахтакорлар Совети тавсиялари асосида зарур тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Фақат июль ойининг ўзида бригадамиздаги 115 гектар майдоннинг ҳар гектарига камида 10—12 тоннадан маҳаллий ўғит шарбат қилиб оқизилади. Ғўза икки маротаба сувга қондирилади, икки марта культивация қилинади. Натижада ғўзанинг ривожи тезлашиб, ҳосилнинг эрта етилишига имкон яратилмоқда. Бир сўз билан айтганда 115 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун барча чорани ишга солаверамиз.

А. ТЎРАХОНОВ,
Оққўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг 6-бригадаси механизатори.

Социалистик мусобақа кундалиги

● ПЕШҚАДАМ КОЛЛЕКТИВНИНГ ДАДИЛ ОДИМИ
● СУРЪАТ ҚАНОТИДА
● ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ҲИСОБИГА
● ДАВЛАТ ПЛАНИ—ҚОНУН
● УЛУҒ САНАГА МЕҲНАТ ТОРТИҚЛАРИ

ФАРИДА Дилмуҳаметова Олмалиқ рўзғор химияси заводининг пешқадам аппаратчиси. Шахсий беш йиллик топшириғининг муддатидан илгари бажариш мажбуриятини олиб меҳнат қилаётган бу зарбдор ишчининг календарида 1981 йил бошланди.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

СИФАТ—ИШИМИЗ МЕЗОНИ

КОРХОНАМИЗ коллективи ҳар йили совет кишилари эҳтиёжлари учун минглаб тонна турли-туман ширинликлар ишлаб чиқармоқда. Бу зиммамиздаги вазифа жуда масъулиятли ва айни вақтда шарафли эканлигини кўрсатиб турибди. Чунки, меҳнаткашлар истеъмол қиладиган озиқ-овқат маҳсулоти талабга тўла жавоб берадиган бўлиши керак. Айниқса, халқимиз диди ниҳоят даражада ошиб кетган ҳозирги шароитда ширинликлар сифатини тинмай яхшилаб бориш талаб этилади.

КПСС XXV съездининг тарихий қарорларида халқ учун мўлжалланган ҳамма нарсалар сифат жиҳатидан яхши бўлиши лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Коллективимиз ўз фаолиятида шу кўрсатмага амал қилишга интилмоқда. Айтиш мумкинки, сифат ишимиз мезони бўлиб қолди. Ҳар бир цех коллективи, ҳар бир ишчи ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмини кўпайтириш қатори сифатини яхшилаш, бунинг учун мавжуд резервлар ва имкониятлардан самарали фойдаланишга ҳаракат қилмоқда.

Бирлашмамизда маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системаси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Корхона маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бу муҳим тадбир билан изчил шуғулландилар. Ишлаб чиқаришнинг барча жараёнларини шу система билан қамраб олишга алоҳида эътибор берилди. Шу асосда сирғалувчи комплекс бригадалар ташкил этилди. Бу бригадалар аъзолари жуда кўп технологик жараёнларни амалга оширишади. Маҳсулотни ишлаб чиқаришдан тортиб то қадоқлашгача бўлган операцияларни бажаришади. Бу тадбирнинг самараси дарҳол ўзини кўрсатди. Ишлаб чиқаришга ижобий таъсир этди. Сирғалувчи бригадалар маҳсулот ишлаб чиқаришни миқдор жиҳатидан кўпайтириш қатори сифатини ҳам оширишга эришмоқдалар. Чунки, эндиликда улар ҳар бир операцияда технология режимига қатъий амал қилишяпти. У ёки бу жараённи бажаришда шошма-шошарлик, пала-партишликка йўл қўйиш каби ҳоллар деярли барҳам топди. Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун ишлайдиган, йўл қўйилган камчиликка бригаданинг барча аъзолари баббаравар жавоб берадиган бўлиб қолишди. Натижада уларнинг ўз ишига нисбатан масъулияти ошди. Ишлаб чиқаришнинг барча жараёнлари бевосита назорат остига олинди. Иш давомида йўл қўйилган камчилик дарров аниқланиб, бартараф этиладиган бўлиб қолди.

Бригада коллективлари ишининг янгича ташкил этилиши улар фаолияти техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга олиб келмоқда. Улар кам ишчи кучи билан кўпроқ маҳсулот тайёрлашяпти. Меҳнат унумдорлиги ҳар бир иш жойида сезиларли даражада ортди. Айни вақтда кўплаб давлат маблағини тежаб қолиш имкони туғиляпти. Шуни айтиш кифояки, бу тадбирни амалга оширишдан ҳар йили коллектив кўрадиган иқтисодий самара салкам 220 минг сўмни ташкил этади.

Бошқармамизда социалистик мусобақани ташкил этиш, уни муттасил такомиллаштириш ва янги-янги формаларини ишлаб чиқаришга жорий этишга катта аҳамият билан қаралмоқда. Чунки, меҳнаткашларнинг бундай беллашуви экономикани ўстиришнинг энг муҳим омилларидан биридир. Бизда Янгийўл шаҳар меҳнаткашларининг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиори остида бошлаган ватанпарварлик ҳаракатига амал қилинмоқда. Барча цехлар, сменалар ва бригадалар коллективлари қолоқларсиз ишлашга астойдил интилишяпти. Шунинг учун ҳам ҳозирги вақтда бирлашмамизда ўзининг кундалик ишлаб чиқариш нормасини бажармаётган ишчи тамомила қолмади.

Социалистик мусобақанинг олий формаси ҳисобланган коммунистик меҳнат тантанаси учун кураш иштирокчилари сафи ҳам йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Меҳнат, ахлоқ ва одоб ҳамда юриш-туришда ҳаммага ўрнак бўлаётган ишчилар, ишлаб чиқаришнинг ҳар томонлама ўсишига, меҳнат интизомининг мустаҳкамланишига эришаётган, технология режимига қатъий амал қилаётган коллективлар тобора кўпайиб бормоқда.

Бирлашмамиз цехларида коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли ном эгаси бўлган 360 киши ишламоқда. Улар ўзларининг фидокорона ва сифатли меҳнатлари билан ҳамма ишчи-хизматчиларимизга ўрнак бўлишяпти, уларни самарали ишлашга рағбатлантиришяпти. Учта цех ва 16 та бригада коммунистик меҳнат коллективи номини олган. Бу коллективлар ҳам корхонамиз ишлаб чиқаришининг юксалишига салмоқли ёрдам бермоқдалар.

Бирлашмамиз цехларида «Сифат беш йиллигига — ишчи кафолоти» шиори остида бошланган социалистик мусобақанинг бу ажойиб формаси тобора кенг ёйилмоқда. Бу мусобақага қўшилганлар сафида юзлаб қандолатчиларимиз бор. Улар сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун бораётган курашда пешқадамлик қилишяпти. Ўз сафига 130 кишини бирлаштирган 5 та комсомол-ёшлар бригадаси ва ўнлаб ишчилар ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари — узоғи билан 3,5 йилда бажариш юзасидан мажбурият олиб уни шараф билан бажардилар.

Бирлашмамизда социалистик мусобақанинг бошқа формалари ҳам жорий этилган, зиммага олинган социалистик мажбуриятни сўзсиз бажариш учун қизғин кураш бормоқда. Бунда барча цехлар, участка ва бригадалар коллективлари, ишчилар иштирок этишяпти. Социалистик мусобақа натижалари эса ҳар ойда якунланяпти. Мусобақа ғолибини аниқлашда фақатгина техник-иқтисодий кўрсаткичлар ҳисобга олинмай, коллектив ҳар бир аъзосининг ижодий активлиги, маданий даражасини ошириши ва қўшимча касбларни ўрганиши ҳам шарт қилиб қўйилмоқда.

Социалистик мусобақани яхши йўлга қўйиш, сифатни бошқариш комплекс системасини жорий қилиш, белгиланган ташкилий-техникавий тадбирларни бекаму-кўст амалга ошириш, мусобақа ғолибларини ҳар томонлама рағбатлантириш амалда яхши натижа берди. Ишчи-хизматчиларимиз ўнинчи беш йиллик тўртинчи йилининг биринчи ярмини яхши якунладилар. Давлат плани ва зиммага олинган социалистик мажбуриятлар шараф билан адо этилмоқда.

Ярим йиллик планни муддатидан анча илгари адо этдик. Қўшимча 1 миллион 864 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бу социалистик мажбуриятнинг шу даври учун мўлжалдаги қисмидан 800 минг сўмликдан ортиқ кўпдир. Давлат сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқариш плани ҳам зиёдаси билан адо этилди. Ҳаммаси бўлиб 4375 тонна турли-туман ширинликлар шарафли беш қирра билан истеъмолчиларга етказиб берилди. Бундай маҳсулотни белгиланганига нисбатан 747 минг сўмлик кўп тайёрладик. Шундай қилиб, давлат Сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулот тури 36 тага етди, миқдори эса қўлимиздан чиқаётган барча маҳсулот ҳажмига нисбатан деярли 36 процентни ташкил этди. Меҳнат унумдорлигини оширишда ҳам кескин юксалишга эришдик.

Коллективимиз шу кунларда ҳам иш суръатини бўшаштирмай фидокорона меҳнат қилмоқда. Барча қандолатчиларимиз қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш, хўжалик йилини янада яхши кўрсаткичлар билан якунлаш, сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни ҳар томонлама кўпайтириш, корхонамиз маҳсулоти маркаси шуҳратини янада ошириш учун бундан буён ҳам хормай-толмай ишлайдилар.

К. ХОЛНИЁЗОВ,
Янгийўлдаги «Лаззат» ишлаб-чиқариш бирлашмасининг директори.

КОРХОНА РАҲБАРИ МИНБАРИ

150 ХИЛ НОН МАҲСУЛОТЛАРИ

Турмушимизнинг фаровонлиги манбаларидан бири — нон. Шаҳримиздаги булка-кондитер фабрикасида ҳар куни 150 хил турли нон маҳсулотлари тайёрланиб, аҳолига пешма-пеш етказиб берилмоқда.

Ўтган тўққизинчи беш йилликда бу корхонада йилига 22—23 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, ҳозир 30 миллион сўмлик маҳсулот эл дастурхонига тортиқ этилмоқда.

Чилонзор районидаги йирик саноат корхоналаридан ҳисобланган комбинат цехлари замонавий машина ва ускуналар билан жиҳозланган. Халқаро болалар йилида комбинат коллективи турли-туман янги хил печенье ва вафлилар ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқда. Рационализаторлар ва ихтирочиларнинг таклифлари билан ҳар йили 4—5 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Коллектив йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун суръатга суръат қўшмоқда.

С. СУЛТОНОВ,
жамоатчи мухбир.

ШИЖОАТКОР ОЙНАСОЗЛАР

ЧИРЧИҚ ойна заводининг меҳнатсевар коллективи ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида зарбдор меҳнат қиляпти. Улар квартал ва йиллик планларни мунтазам ошириб бажаришмоқда.

Вақтдан унумли фойдаланиб, янги резерв ва имкониятларни тобора кўпроқ ишга солаётган ойнасозлар биринчи ярим йиллик планни 105,5 процентга етказиб бажаришди. Пландаги 2 миллион 779 минг сўмлик ўрнига 2 миллион 932 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Социалистик мажбурият ҳам 101,6 процент бажарилди.

Бу йил ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 88 минг сўмлик кўп маҳсулот реализация қилинди. Жами 1496 минг квадрат метр ойна ишлаб чиқардилар.

А. ИБРОҲИМОВ.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ САМАРАСИ

● БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ. ● МАҲСУЛОТ ТУРЛАРИ КЎПАЙМОҚДА. ● МИЖОЗЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА. ● БУЮК САНАГА МУНОСИБ СОВҒА.

ФАБРИКАМИЗ кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Асосан совет кишиларининг рўзғори учун зарур бўлган маиший химия маҳсулотлари тайёрлаш билан шуғулланамиз. Ҳаммага маълумки, сўнгги йилларда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, ассортиментини кенгайтириш ва сифатини оширишга катта эътибор берилмоқда. КПСС XXV съезди тарихий қарорларида, партиямиз Марказий Комитетининг ундан кейин бўлиб ўтган қатор Пленумларида бу масала алоҳида таъкидланди.

Коллективимиз ана шу масъулиятни тўла ҳис қилган ҳолда ишлаб, ўз фаолиятини муттасил яхшилаб бормоқда. Бизда ишлаб чиқариш ҳажми кескин ортяпти. Фабрикамиз ташкил этилган дастлабки йили бор-йўғи 335,8 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган эди. Биргина шу йилнинг ўтган биринчи ярмида 2 миллион сўмликка яқин турли-туман рўзғор буюмлари тайёрланди ва истеъмолчиларга етказиб берилди.

Корхонамиз қуввати йил сайин ошиб бориши қатори маҳсулот турлари ҳам кўпайиб бормоқда. Бундан беш-олти йил илгари икки-уч хил буюм ишлаб чиқарардик. Ҳозирги вақтда маҳсулотимиз турлари 20 тага яқинлашиб қолди. Биргина бўёқнинг ўзидан етти тури тайёрланмоқда.

Коллективимиз маҳсулот сифатини яхшилашга алоҳида аҳамият билан қарамоқда. Ҳафтанинг бир куни сифат куни деб эълон қилинган. Шу куни барча ишлаб чиқариш жараёнларида технология режимига амал қилишнинг аҳволи, тайёрланаётган маҳсулот сифати, стандартлар талабига қай даражада жавоб бериши синчиклаб текширилади. Бунинг учун махсус комиссия ташкил этганмиз. Комиссия аъзолари ўз текширувлари натижасини маъмуриятга маълум қиладилар. Бундан ташқари, улар ҳафтанинг икки кунида икки соатлик машғулотлар ўтказиб туришади. Бу машғулотларда унумли ва сифатли ишлашда барчага намуна бўлаётган ишчилар ўз тажрибалари ҳақида гапириб берадилар. Малакали мутахассислар эса барча ишлаб чиқариш бўлинмаларида маҳсулот сифатининг аҳволи, унинг яхшилаш йўллари ҳақида ахборот беришади. Биз ишга совуққонлик билан қараб, маҳсулот сифатини пасайтираётган ёки унинг брак бўлишига йўл қўяётган ишчи-хизматчиларни кўпчилик ўртасида изза қилишни йўлга қўйганмиз. Агар бу танбеҳлар уларга кор қилмаса сифат комиссиясининг қарори билан рағбатлантиришлардан маҳрум этилади.

Корхонамизда социалистик мусобақанинг турли формалари жорий қилинган. Ҳар бир ишчи нормани қандай бажарганлигини ҳар куни кўрсатиб турамиз. Бунинг учун барча цехларда махсус кўрсаткич тахталари ўрнатилган. Звенолар ўртасидаги социалистик мусобақа натижалари ҳар ҳафта охирида якунланади. Бригадалар ва цехлар ўртасидаги меҳнат беллашуви ҳар ойда қайд этилади. Биз илғорларни аниқлашда маҳсулот сифат ва таннархига алоҳида эътибор бермоқдамиз. Нормани анча ошириб бажаришидан қатъий назар юқоридаги икки кўрсаткич бўйича камчиликка йўл қўйган коллектив ёки ишчи рағбатлантирилмайди. Бу тадбир маҳсулот сифатини яхшилашга олиб келмоқда.

Мижозларимиз сафининг кенгайиб бораётганлигига сабаб ҳам кўп жиҳатдан шундан бўлса керак. Бундан уч-тўрт йил илгари фақатгина республикамиз шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб тарқаладиган маҳсулотимизни эндиликда қардош республикалар ҳам кўплаб харид қилмоқда. Биргина Ўрта Осиёда элликдан ортиқ адресга юбориб турибмиз. Иттифоқимизнинг бошқа республикаларида эса ўттиздан ортиқ буюртмачиларимиз бор. Одесса, Харьков, Кишинёв, Ростов, Иваново ва бошқа қатор шаҳарлар меҳнаткашлари фабрикамиз коллективи ишлаб чиқарган маҳсулотдан ўз рўзғорларида фойдаланмоқдалар.

Корхонамиз истиқболи ҳам қувончли. Ишлаб чиқариш ҳажми бундан буён ҳам кенгайиб боради. Бунинг учун янги цех ва бўлимлар ташкил этилади. Бу йил давомида юзларча минг сўмлик бунёдкорлик ишлари амалга оширилади. Янги ишлаб чиқариш корпуслари қад кўтаради.

Коллективимиз бу йил ҳам давлат плани ва зиммага олган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли адо этмоқда. Ишчи-хизматчиларимиз ўнинчи беш йиллик топшириқларини шараф билан адо этдилар. Биз шундай катта зафар қучганлигимиз ҳақида 20 июндаёқ ғалаба рапорти бердик. Беш йиллик планида назарда тутилганидан ортиқча салкам 800 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдик.

Фабрикамиз коллективи шу кунларда ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки ойлари ҳисобига маҳсулот бермоқда. Биз қўлга киритилган бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун янги меҳнат марраларини белгиладик. Улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин таваллудининг 110 йиллигини ўн биринчи беш йилликнинг тўнғич йили планини бажариш билан нишонлашга аҳд қилдик. Ваъдасига вафодор ишчи-хизматчиларимиз ана шундай эзгу мақсад йўлида барча куч ва имкониятларини ишга солмоқдалар, бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан унумли ва сифатли ишлашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Фидокорларимизнинг шу кунлардаги ғайрат-шижоатга тўла меҳнати янги социалистик мажбурият ҳам бекаму-кўст бажарилишига шак-шубҳа қолдирмайди.

А. ТОЖИБОЕВ,
Товоқсой рўзғор химияси фабрикасининг директори.

1983 ЙИЛ ҲИСОБИГА

БИР БЕШЙИЛЛИКДА ИККИ БЕШЙИЛЛИК

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқув цехи ташаббускорлар масканидир. Тўқувчилар ғурур билан ўз цехларини бирлашманинг «юраги» деб атайдилар. Бир неча йилдирки бирлашманинг кўчма Қизил байроғини цех бригадалари қўлдан бермай келмоқдалар. Бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш ташаббусига қўшилган Машкура Қодирова ҳам ана шу цехда меҳнат қилади. Машкура ойлик планни 200 фоиздан бажариб келмоқда.

Машкура бир йўла бешта машинани бошқаради. Машиналарнинг юқори ва пастки томонига қатор ғалтаклар терилган бўлиб, бу ғалтаклардаги иплар ўртада бирлашади, сўнг тўқилиб, аста-аста ўралади. У чаққон ҳаракат қилар, узилган ипларни тезлик билан улар, тўқилган газламаларни олиб қўйиб, янгисини бошларди. Бундай қараганда қолган қизлар ҳам шундай ишлаётганга ўхшашади. Лекин уларда Машкурадаги каби чаққонлик, маҳорат етишмайди. Шунинг учун ҳам Машкура бажарган ишнинг натижаси икки ҳисса ортиқ. Бунинг сабабини сўраганимизда камтарлик билан шундай деди: — Нима десам экан, мен етти йилдан бери тўқувчилик қиламан.

— Иш тажрибангиз ортиб бориши аниқ, лекин сиздан кўп ишлаган тўқувчилардан ҳам ўзиб кетдингиз. Бунга қандай эришдингиз?

— Республикамиз бўйлаб ёйилган ўнлар ташаббусини мен ҳам қувватладим ва бир беш йилликда икки беш йиллик планини бажариш мажбуриятини олдим. Сафдошларим орасида юзим ёруғ бўлсин деб, меҳнат қиляпман. Мен машиналаримга шундай ўрганиб кетганман-ки, уларнинг овозидан, ғувиллашидан ҳолатини фарқлай оламан. Бизнинг ишда сезгирлик, чаққонлик, ифода этиб бўлмайдиган даражадаги уқув керак.

Ҳа, моҳир трикотажчи ғалтаклардаги бирорта ип узилса, ёки нотўғри уланиб қолса бу ҳодиса қайси машинада содир бўлганини овозидан айтиб бераолади. Дарҳол узилган ипни топиб, ўз жойига улаб қўяди. Бу пайтда чаққон бўлиш билан бирга зинҳор асабийлашмаслик керак. Акс ҳолда машинанинг ниналари қўлга кириб кетиши, ёки бошқа ип узилиб кетиши мумкин. Бу эса газламада ортиқча тугунларнинг кўпайишига ва брак бўлишига олиб келади.

Машкура тўқиган газламалар доим биринчи сортга ўтади. ГОСТда кўрсатилган план бўйича тўқилган газламаларнинг 89 фоизи биринчи сорт, қолганлари айрим сабабларга кўра иккинчи сорт бўлиши керак. Машкура тўқиган газламаларнинг бир ойлигини олсак, 94,6 фоизи биринчи сортга ўтказилган.

Иплар узилмаслиги, равон тўқилиши учун мойланади. Кейинги пайтда буни муттасил назорат қилиб бориш лаборатория томонидан яхши йўлга қўйилган. Бу эса тўқиш суръатини жадаллаштиришда жуда қўл келмоқда.

Машкура Қодирова жамоат ишларида ҳам актив иштирок этади. У бирлашма комсомол ташкилоти бюросига аъзо. Ўтган 1978 йили Машкура ҳаётида унутилмас воқеа бўлди. Уни КПСС сафига қабул қилдилар.

Машкура Қодирова ҳозир 1983 йил июнь ойи ҳисобида ишлаяпти. Шу тарзда ишини давом эттирса мажбуриятини ҳам муддатидан илгари бажаради.

Агар Машкуранинг ишлаш тезлиги ҳозиргидек, ойига 204,8 фоиз бўлса, у 1976—85 йилларга мўлжалланган икки беш йиллик планни 1980 йил сентябрь ойида бажаради. Шогирдлари Д. Мамадалиева, И. Нурмуҳамедова, К. Умарова каби комсомол-ёшлар ҳам Машкура Қодированинг изидан бориб яхши натижаларга эришмоқдалар.

З. ШОКИРОВА,
бирлашма ходими.

Суратда: В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис эритиш заводининг илғор ишчиси Юрий Поляков. Комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи бўлган бу йигит шахсий планларини мунтазам ошириб бажармоқда.

В. Сироткин фотоси.

ҚОЛОҚ КОРХОНАЛАР ЙЎҚЛАМАСИ

БЕКОБОД ЦЕМЕНТ КОМБИНАТИ

Бу корхона коллективи маҳсулот реализация қилиш ярим йиллик планини бажармади. Цемент белгиланганига нисбатан 12 минг тонна кам ишлаб чиқарилди. Бундан ташқари, комбинат давлатга бошқа маҳсулот турларини етказиб бериш топшириқларининг ҳам уддасидан чиқмади. 93 шартли километр асбоцемент қувури кам тайёрланди. Асбоцемент шифери эса пландаги миқдорга шартли 9 миллион дона етмади.

Комбинатнинг бундай қолоқлигига аввало хом ашё омборининг торлиги сабаб бўлмоқда. Бир вақтлар қурилган бу склад эндиликда ишлаб чиқариш талабларига жавоб бермай қолди. Чунки, корхонани фақатгина бир смена давомида хом ашё билан таъминлаб тура олади холос. Агар транспорт ва кон цехлари ишида арзимаган узилишлар вужудга келса, хом ашё цехи бекор туриб қолади. Шундай экан бу хом ашё омборини кенгайтириш лозим. Лекин, бу ишда ҳеч қандай силжиш бўлмаяпти.

Корхона қолоқлигининг яна бир сабаби оҳак хом ашёсининг химик состави ёмонлашганидадир. Бу ишлаб чиқаришда айрим қийинчиликларни вужудга келтирмоқда. Шихтага анча кўп миқдордаги оҳакни қўшиш зарурати туғилмоқда. Бунинг оқибатида хом ашё тегирмонлари кўпроқ бекор туриб қолаяпти. Йил бошидан бери хом ашё тайёрловчи тегирмонларнинг белгиланганидан ташқари тўхтаб туриши 90 соатни ташкил этди.

Оҳак хом ашёси химик составининг ёмонлашиши шлам насосларининг тез-тез ишдан чиқишига олиб келмоқда. Натижада уларни ремонт қилиш учун белгиланганидан барвақт тўхтатиляпти. Йил бошидан бери эса худди бу сабаб туфайли шлам узатиб берувчи насослар нормадагидан 200 соат ортиқ ишламай турди.

Комбинатда кран хўжалигининг аҳволи кўнгилдагидек эмас. Ваҳоланки, у ишлаб чиқаришнинг энг муҳим звеноларидан ҳисобланади. Кранлар ёрдамида ҳар куни минглаб тонна юклар ортилади ёки туширилиб олинади. Ҳатто, кран машинистлари етишмайди. Бунинг оқибатида клинкер куйдириш давлат плани бажарилмай қолди. Ўз-ўзидан цемент ишлаб чиқариш топшириғи ҳам уддаланмади.

Цемент тегирмонларининг редукторлари доим ишга яроқли ҳолда туриши керак. Амалда эса шундай бўлмаяпти. Редукторлар тез-тез ишдан чиқмоқда. Уларнинг энг зарур деталлари, жумладан ўқлари етарли миқдорда ғамлаб қўйилмаган. Шунинг учун цемент тегирмонлари ҳам ҳар доим тўла қувват билан ишламаяпти.

Шиферни қолиплаш плани бажарилмаяпти. Бунинг учун ишчи кучи етишмаяпти. Айрим хом ашё турлари ҳам ўз вақтида корхонага етказиб берилмаяпти.

Комбинат раҳбарлари корхона фаолиятидаги бу камчиликларни яхши билишади. Лекин, уларни бартараф этиш учун зарур чоралар кўришмаяпти. Бундай кайфиятга қанча тез чек қўйилса, шунча яхши бўлади. Чунки, қолоқлик ажойиб меҳнат анъаналари бой бўлган корхона шаънига ярашмайди.

ОЛТИНЧИ ҒИШТ ЗАВОДЛАРИ БОШҚАРМАСИ

Ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида Олмалиқдаги бу ғишт заводлари бошқармаси коллективи зиммасига катта вазифалар юклатилган. Корхона республикамизда тобора кенгайиб бораётган уй-жой қурилиши учун маҳсулот етказиб беришни кўпайтириши, ҳаммаси бўлиб йил давомида 58 миллион дона ғишт ишлаб чиқариши лозим.

Йилнинг биринчи ярми тугади. Корхона коллективи зиммасидаги вазифани қандай бажараяпти? Очиғини айтиш керакки, бошқарма коллективи унинг уддасидан чиқа олмаяпти. Ғишт ишлаб чиқариш давлат планлари ой сайин бажарилмаяпти. Йил бошидан бери бирон ойда ҳам у тўла адо этилмади.

Бунинг сабаблари нимада? Аввало шуни айтиш керакки, туннель печини капитал ремонт қилиш жуда чўзилиб кетди. Планга мувофиқ у 30 кунда қайта ишга туширилиши керак эди. Аслида эса бундай бўлмади. Капитал ремонт учун 70 кун вақт сарфланди. Бунинг оқибатида тўртинчи печда ярим йил давомида 2,9 миллион дона ғишт кам ишлаб чиқарилди.

Технологик асбоб-ускуналар носозлиги туфайли белгиланганига нисбатан анча кўп вақт бекор туриб қолмоқда. Биргина механик хизмат бўйича ортиқча туриб қолиш вақти 115 соатни ташкил этди. Энергетика хизматида эса 118 соат бўлди. Экскаваторлар у ёки бу қисмининг ишлаётган вақтда бузилиб қолиши натижасида 110 соат йўқотилди.

Корхонада ишчи кучи етишмаяпти. Ишчилар қўнимсизлиги камайиш ўрнига кўпайиб бормоқда. Бу заводларда меҳнат учун қулай шарт-шароитлар яратиб берилмаганлиги натижасидир. Ишчилар етишмаслиги сабабли ишлаб чиқариш тўла қувват билан фойдаланилмаяпти. Масалан, биринчи заводда 3—4 пресс-смена ишламоқда. Аслида у олти смена бўлиши керак. Иккинчи заводда эса уч ўрнига 2-пресс-смена ишламоқда.

Корхонага транспорт хизмати кўрсатиш ёмон бўлганлиги учун ҳам кўп иш вақти фойдасиз йўқотилмоқда. Бундай аҳвол бошқармага хизмат қилувчи 80-автокорхона айби билан содир бўлмоқда. Автокорхона раҳбарлари икки ўртада тузилган шартнома мажбуриятларига амал қилишмаяпти. Автомашиналарни етарли миқдорда ажратишмайди. Ўтган олти ойда худди ана шу сабабли цехларнинг бекор туриб қолиши 305 соатни ташкил этди. Бунинг оқибатида 1,2 миллион дона ғишт кам ишлаб чиқарилди.

Калинин районидаги Калинин номли колхоз чорвадорлари ҳар бош сигирдан 2335 килограммдан сут соғиб олиб, ярим йиллик планни анча ортиғи билан бажардилар. Бунда М. Убайдуллаева (чапдан) М. Юнусова, Д. Муҳиддинова, М. Муҳамедова, Г. Отаметова, А. Эшмуҳамедова сингари моҳир сут соғувчиларнинг ҳиссаси катта. Улар ҳар бош сигирдан 5500—6000 литрдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ГАЗЕТХОНЛАР ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

КЎРКАМ ҚИШЛОҚ

«Олмалиқ» совхози маркази тобора кўркамлашиб боряпти. Кейинги йилларда бу ерда ёзги клуб, ишчилар ошхонаси, маиший хизмат уйи, дорихона ва бошқа маданий-маиший муассаса бинолари қад кўтарди.

Яқинда совхоз марказида 300 ўринли клуб биноси қурилиши бошланди.

А. МАҲКАМОВ.
Оҳангарон райони.

●

ДАМ ОЛИШГА ВА САЁҲАТГА

Киров район халқ маорифи бўлими педагогларнинг меҳнат отпускалари кўнгилли ўтиши ҳақида ғамхўрлик қиляпти. Мактабларнинг 168 нафар ўқитувчисига санаторий ва дам олиш уйларига, туристик саёҳатларга путёвкалар берилди. Улар мамлакатимизнинг энг яхши оромгоҳларида ҳордиқ чиқарадилар. Шунингдек, педагоглар учун республикамиз шаҳарлари бўйлаб саёҳатлар ҳам уюштирилмоқда.

С. САЪДУЛЛАЕВ.
Тошкент шаҳри.

●

САВОЛ-ЖАВОБ КЕЧАСИ

Вотинцев номли колхозда савол-жавоб кечаси ўтказилди. Кечада район прокурори Қ. Эгамқулов совет қонунчилиги, район шифохонасининг бош врачи М. Тожибоев, шифокорлар М. Байрамов ва А. Абдуллаевлар соғлиқни сақлаш учун нималарга эътибор бериш, район ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари О. Турғунбоев жиноятчиликка қарши курашда жамоатчиликнинг роли тўғрисида суҳбатлар ўтказиб, колхоз меҳнаткашларининг саволларига жавоблар бердилар.

М. МИРКАМОЛОВА,
Оққўрғон райони.

Шунингдек, редакциямизга газетхонлардан **А. Баҳромов, О. Ниёзов, Д. Машрапов, Е. Александров, Б. Аксанич, Т. Дўсонов, М. Мирзажонова, Х. Темиров, С. Сактаганов** ўртоқлар ҳам турли мавзуларда хат-хабарлар йўллашган.

ДАФТАРЧАДАГИ БЕЛГИЛАР

Тоғ бағридан туртиб чиққан баҳайбат қояда бир йигит ўтирибди. Нигоҳи олис-олислардаги қордан қулоқчин кийган чўққиларга қадалган. У хаёл оғушига берилганди. Тоғ чечакларининг атрини димоққа пуркаб кишини сархуш этувчи эпкин ҳам хаёлини бўлолмасди.

Ана у чўнтагидан ён дафтарчасини олиб кўз югуртирди. Баъзи ёзувлар остига турлича белгилар қўя бошлади. Бироздан сўнг ўрнидан турди. Пастроқдаги «Газик» машинасига келиб ўтирди. Енгил машина тоғ йўлидан олға кетди.

Бу йигит Коммунистик районидаги «Коммунист» совхозининг янги директори Асад Ҳикматов эди. Унинг бу хўжаликка келиб иш бошлаганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Ўзи ёш бўлса ҳам тажрибали раҳбарлардан. Қўшни, собиқ Энгельс колхозига тўққиз йил раислик қилди. Бу колхоз сертармоқ бўлиб, илгари анча чўкиб қолган эди. Уни оёққа турғазиб район, область миқёсидаги илғор хўжаликлар сафига қўшиб олгунча оз мунча ишлар қилинмади. Тунни кунга улаб бош қотирди. Хўжаликнинг миришкор билимдонлари қалбига йўл топиб суҳбатлашди. Билмаганини билиб олди. Ўшанда ҳам унга ҳозиргидек ён дафтари ёрдам берганди.

Янги хўжаликда биринчи галда ғаллачилик, узумчилик, боғдорчилик, чорвачиликни кескин кўтариш керак эди. Асад Ҳикматов янги дафтарча тутди. Қилинадиган зарур ишларни бирма-бир ёзиб чиқди ва яна остига белгилар қўйилди. Ишни ана шу режаларни рўёбга чиқаришдан бошлади.

Машина текис йўлга чиқиб олиб, елдек учиб борар экан, Асад Ҳикматовнинг хаёли янги режалар билан банд эди. Токзорда узум ҳосили мўл бўлмоқда, деб ўйларди у ўзича. 280 гектарлик боғдаги меваларнинг чўғи ҳам ёмон эмас. Айниқса, Қозоқбой Усмонов, Вали Миртожиев сингари тажрибакорлар. меҳнати ибратли. Улардан кўнгил тўқ. Механизаторлардан Собир Ёқубов, Тўлавой Орзиевлар ўрнак бўлишяпти. Раҳмат деб қўйиш керак уларга. Ишни сифатли бажарганларга ортиқча норма билан ҳақ тўлашни жорий этганимиз яхши натижа бермоқда. Кечаги ўн кунликда беш илғор қимматбаҳо буюмлар билан мукофотланди. Бу усулни кенгайтириш лозим. У ҳамроҳи — совхоз партия ташкилотининг секретари Мирвали Муродовга мурожаат қилди.

— Қизларнинг иши қалай экан? Кеча хабар ололмадим.

ЛАВҲА

— Мен кўриб келдим. Жуда соз!

Аввалари хўжаликда айрим мавсумий ишлар бир пайтга тўғри келиб, шошиб қолинарди. Янги директор активлар билан маслаҳатлашиб дилига тугиб қўйган мақсадини ўртага ташлади. Кўпчилик қизлар ўрта мактабни тугатишгач, уй юмушлари билан машғул бўлиб қолишганди. Нега уларни совхоз ишларига актив жалб этиш мумкин эмас. У шу фикрни ўртага ташлаб:

— Иккита комсомол қизлар бригадаси тузсак. Қайси бригадада иш оқсаса, улар ёрдам беришса!

Бу таклиф ҳаммага маъқул тушди. Шукур Обулов, Тошпўлат Салимовлар бу бригадаларга бошлиқ қилиб тайинланди. Ҳадемай Малика Ўринбоева, Малика Юнусова, Раҳима Маҳмудова, Мўътабар Муродоваларнинг номлари мақталиб тилга тушиб қолди.

Хўжаликда ғаллачилик салмоқли ўринни эгаллайди. 1825 гектар ерга кузги, 400 гектар ерга баҳорги дон барака уруғи сепилган эди. Кузги ғалланинг гектаридан 11, баҳоргидан 10 центнердан ҳосил олиш планлаштирилганди. Айниқса, Мухсим Беков бошлиқ бригадада иш қизғин. Ғалла ўрим-йиғими уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Механизаторлардан Меҳрид Каримбоев, Абдужалил Қорабоевлар ўримда пешқадамлик қилдилар, кунлик нормаларини 1,5—2 баробар қилиб адо этишмоқда.

Директор биз билан суҳбатда қўйчилик бригадасининг ишини алоҳида таъкидлаб қўйди:

— Совхозимизда планга мувофиқ 5030 бош қўй бўлиши керак эди. Холдоржон Йўлдошев бошлиқ чўпонларимизнинг тадбиркорлик билан иш юритишлари натижасида қўй боши 6800 га етди. Чўпонлардан Жалол Жамолов, Мурод Ашуралиев, Малик Тошевлар ҳар 100 бош совлиқдан 115—125 бошдан қўзи олишди. Хўжалик юксалиб, даромад ҳам ортиб бормоқда. Бу даромаднинг бир қисмини ободонлаштириш ишларига сарф этиш ўринли.

Асад Ҳикматов ён дафтарини очди:

— Биз Култепа массивида 250 хонадонга мўлжалланган марказий посёлка қурмоқчимиз.

— Демак, Култепани Гултепа қилар экансизлар-да?

— Худди шундай. Маданий-маиший муассасалар; боғча, мактаб, савдо шохобчалари қурилади.

Асад Ҳикматов дафтарчасида ҳали бировга маълум бўлмаган белгилари — режалари кўп. Улар пишиб етилгач, ўртага ташланади. Бу режаларнинг ҳаётга тадбиқ этилиши — совхоз бойлигини кўпайтириш, турмуш маданиятини юксалтиришга хизмат қилиши шубҳасиз.

М. ПАРПИХЎЖАЕВ.

БИР ЗАВОД ЯНГИЛИКЛАРИ

ОҒЗАКИ ЖУРНАЛ

В. И. ЛЕНИН номли Ўзбекистон металлургия заводида оғзаки журнал ташкил этилди. Унинг биринчи сони билан яқинда прокат цехининг коллективи танишди. Прокатчилар бу куни одатдаги иш сменасидан кейин ҳар доимгидек уйларига шошилмай, тўғри қизил бурчакка йўл олдилар. «Металлургларга шон-шарафлар!» деб номланган оғзаки журнал иштирокчилари — Маданият саройининг оддий ҳавскорлари, завод дирекцияси ва партия комитети ҳамда жамоат ташкилотларининг вакиллари қизил бурчакка йиғилишди.

Журнални олиб борувчи В. Лучникова шу кечага бағишлаб ёзган ўз шеъри билан уни очди. Шундан сўнг завод партия комитети секретари М. Жамолиддинов сўзга чиқиб, бу йил 50 ёшга тўлган Магнитогорск металлургия заводига қилган сафари ҳақида гапириб берди. Бош иқтисодчи П. Шереметов заводнинг ҳозирги ишлари, план ва мажбуриятларнинг бажарилиши билан таништирди.

Кейин саҳнага бригадалараро социалистик мусобақа ғолиблари Шамси Нуриддинов, Анатолий Маров, Дмитрий Гредневский, Мустафо Пўлатов ва бошқалар кўтарилишди. Уларга тантанали равишда Фахрий ёрлиқлар топширилди.

Оғзаки журнал ҳаммада илиқ таассурот қолдирди.

ТЕХНИКА ИЖОДКОРЛАРИ КОНКУРСИ

ЗАВОДДА рационализаторлик ҳаракати кенг авж олган. Новатор ишчилар ва инженер-техник ходимлар турли таклифлари билан илғор технологияни жорий этишга, маҳсулот сифатини яхшилашга, меҳнат унумдорлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Завод маъмурияти, касаба союз ва комсомол комитетлари Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг бошланғич Совети билан ҳамкорликда 1979 йилда бу ҳаракатни янада кенгайтириш мақсадида кўрик-конкурс эълон қилдилар. Конкурс «Рационализация бўйича энг яхши цех», «Энг яхши рационализаторлар бригадаси», «Заводнинг энг яхши рационализатори» номларини олиш учун ўтказилади.

Ижодий ишларга ҳар квартал сўнгида якун ясалади. Биринчи, иккинчи ва учинчи ўринларни олган коллективлар пул мукофотлари ҳамда Фахрий ёрлиқлар билан тақдирланади.

«Заводнинг энг яхши рационализатори» деган шарафли ном бир квартalda жами йиллик иқтисодий самараси 3 минг сўмдан кам бўлмаган учта таклиф киритган ижодкорга берилади.

Конкурс ғолибларини рағбатлантириш учун завод рационализаторлар ва ихтирочилар бюроси фондидан 1600 сўм маблағ ажратилди.

Х. АЛИМОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ЯНГИ ҲУКУМАТНИНГ МУҲИМ ДЕКРЕТЛАРИ

МАНАГУА, 25 июль. (ТАСС). Никарагуа миллий тикланиш мувaққат демократик ҳукумати мамлакатнинг бутун территориясида 30 кунлик муҳлат билан фавқулодда ҳолат жорий этилганлигини эълон қилди. Ҳукуматнинг декретида таъкидлаб ўтилганидек, экономиканинг ҳалокатли аҳволда қолганлиги муносабати билан бу чора кўрилди ва у «тинч ҳаёт шартларини, барқарорликни ва Никарагуадаги ҳар бир оиланинг ҳимоя қилинишини» таъминлаши лозим.

Декретда янги ҳаётни барпо этиш жараёнига қарши чиқадиган корхона эгалари ва давлат хизматчилари учун уч йилгача қамоқ жазосини бериш кўзда тутилади. Шу мақсадда махсус трибуналлар таъсис этилади.

Никарагуа ички ишлар министри Томас Борхе бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида мувaққат ҳукумат контрреволюционерларга нисбатан шафқатсиз бўлади, деди. У айтдики, Сомосанинг миллий гвардиядаги тарафдорларига Қизил крестнинг қочоқлар учун мўлжалланган лагерларида ва Манагуадаги бир қанча чет эл элчихоналарида бошпана берилган эди. Улар яна бош кўтариб, террор қилмоқдалар. Кейинги кунлардагина Никарагуа пойтахтида бандитларнинг ўқидан бир неча тинч аҳоли ва халқ милициясининг жангчилари ҳалок бўлди.

Биз, деб уқтириб ўтди Т. Борхе, инсон ҳуқуқларига тўла-тўкис риоя қилмоқдамиз. Аммо ҳукумат террорчиларнинг жиноий ҳуружларини кескин қоралайди. «Қочоқлар» лагерларида ҳозир миллий гвардиянинг собиқ солдат ва офицерларидан икки мингга яқин киши бор. Эндиликда бу лагерлар ҳукуматнинг фармойишига мувофиқ ҳарбий асирлар лагерларига айлантирилади ва уларда тегишли режим ва соқчилик ўрнатилади, деди у.

Никарагуа Қизил крестининг раиси Исмоэль Рейес ҳукуматнинг бу тадбирини адолатли тадбир, деб таърифлади.

Сомоса ва унинг режимидаги собиқ амалдорларнинг мол-мулкини — банклар, корхоналар, ер-сувларни мусодара қилувчи вакилларни тайинлаш тўғрисидаги фармон эълон қилинди. Мамлакатда ишлаб чиқариш фаолиятини тезроқ тиклаш борасидаги шошилинч тадбирлар плани доирасида ана шу қарор қабул қилинди.

Ҳозирги кунгача, деди Никарагуа прокурори Энрике Кастильо, Никарагуанинг АҚШга қочиб кетган диктатори оиласига қарашли 50 дан зиёд саноат, савдо компаниялари ва бошқа компаниялар мусодара қилинди.

Аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш ҳозирда ҳам мамлакатдаги асосий проблемаларнинг биридир. Никарагуанинг янги ҳукумати бу проблемани ҳал этиш учун Сомоса хонадонидан мусодара қилинган ерларда кооперативларни ташкил этиш ва деҳқонларга зарур миқдорда қарз беришни планлаштирмоқда. Ҳукуматнинг қишлоқ хўжалик масалалари юзасидан маслаҳатчиси Ф. Кюжо айтдики, анъана бўлиб қолган озиқ-овқат маҳсулотлари — шоли, маккажўхори ва ловия етиштиришни кескин равишда кўпайтириш-аграр ислоҳотнинг асосий вазифасидир.

Ҳ. АМИННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҚОБУЛ, 25 июль. (ТАСС). Афғонистон меҳнаткашлари апрель революциясининг ғалабаларини қўллаб-қувватламоқдалар. Бу революция феодализм қолдиқларини тамомила тугатиш, экономикани ривожлантириш ва Афғонистон Демократик Республикасида одам-одамни эксплуатация қилмайдиган янги жамият қуриш учун бирдан-бир тўғри йўл бўлди. Афғонистон Демократик Республикасининг Бош министри ва ташқи ишлар министри Х. Амин «Царандой» халқ полицияси офицерлари ҳузурида сўзлаган нутқида шу тўғрида гапирди.

У мамлакатда социал-иқтисодий ўзгаришларни амалга ошириш соҳасида халқ полицияси муҳим роль ўйнаётганлигини айтди.

Сўнгра Ҳ. Амин қуйидагиларни айтди: республика дуч келаётган барча қийинчиликлар Апрель революцияси душманларининг, империалистик ва реакцион доираларнинг, сўл ва ўнг экстремистларнинг ишимизга аралашаётганлиги билан боғланган. Улар туҳмат йўлига ўтиб, Афғонистонда содир бўлаётган воқеаларни қасддан бузиб талқин қилмоқдалар, турли миллат вакилларининг туйғулари ва кайфиятларидан фойдаланишга уринмоқдалар.

САВОДСИЗЛИК БИЛАН КУРАШ

ЛУАНДА, 25 июль. (ТАСС мухбири). Ангола Халқ Республикаси пойтахтининг кўнгиллиларидан тузилган яна бир бригада саводсизликни тугатиш кампаниясида қатнашмоқ учун жанубий Луанда вилоятига жўнаб кетди. Мамлакат министрликларининг ва идораларининг ходимлари мустамлакачиликнинг мана шу оғир қолдиғи билан курашга бутун кучни сарфлайди, деб МПЛА — меҳнат партияси ва республика ҳукумати томонидан қилинган даъватга жавобан кенг меҳнаткашлар оммасига маърифат беришдек олижаноб ишга ўз ҳиссаларини қўшишга қарор қилдилар.

Бригадаларнинг вазифаси қисқа муддатли курслар ва семинарлар ташкил этишдан, халқ маорифининг барча бўғинларида ўқитиш жараёнини йўлга қўйишдан иборат.

Кампания давомида жанубий Луанда вилоятининг ўзидагина кейинги ойларда турли ёшдаги эркак ва аёллардан 30 мингга яқин киши ўқиш ва ёзишни ўрганиб олди. Уларнинг кўплари ўқиш машғулотларини янада давом эттириб билимларини ошириш истагида эканликларини билдирдилар. Саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг меҳнаткашлари ўқув синфларида иқтисодий ва сиёсий билимларнинг асослари билан танишмоқдалар.

Яқин кунларда Ангола жамоатчилик ташкилотлари ва муассасаларининг кўнгилли бригадалари мамлакатнинг бошқа вилоятларига ҳам жўнаб кетади.

В. КУДРЯВЦЕВ.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ХАНОЙ. ВИА агентлиги хабар беради: Куангнинь вилояти халқ суди Хитой миллатига мансуб бўлиб, разведка ва қўпорув ишларини олиб бориш учун Хитойдан Вьетнамга юборилган тўрт кишини 5 йилдан 12 йилгача қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Судда айбланувчилар алоқа йўллари, саноат ва ҳарбий объектлар тўғрисидаги маълумотларни тўплаш учун Вьетнамнинг ичкари томонига кириб бориш вазифаси ўз зиммаларига юклатганлигига иқрор бўлдилар. Улар Хитой миллатига мансуб бўлган ва Вьетнамда яшаётган шахслар ўртасида яширин контрреволюцион ташкилот тузишга ҳам уриниб кўришлари, кишиларни қонунга хилоф равишда мамлакатдан чиқиб кетишга гиж-гижлатишлари ҳам керак экан.

САН-ХОСЕ. Гондурас маъмурлари Сомоса гумаштаталарини яширмоқдалар. Никарагуада диктаторлик режими ағдариб ташланганидан кейин миллий гвардиянинг бир мингдан зиёд солдат ва офицери Гондурас территориясига қочиб кетди. Сомоса учувчиларининг бир группаси самолёт ва вертолётларда бу ерга учиб келди.

Гондурасда чиқадиган «Тьемпо» газетасининг хабар беришича, қочқин мустабид Анастасио Сомосанинг ўғли Портокарреро миллий гвардиянинг юқори мартабадаги бир қанча офицерлари билан биргаликда шу мамлакатда истиқомат қилмоқда.

РИМ. Марказий статистика институтининг маълумотларига қараганда, Италияда май ойида кенг истеъмол молларининг нарҳи ўтган йилнинг шу ойидагига нисбатан 14,5 процент ошган.

КАРОЧИ. Карочи билан Мултан ўртасида қурилаётган нефть қувурига 300 километрликдан зиёд масофада қувурлар ўтқизилди. 846 километр узунликдаги янги нефть қувури хом нефть ҳамда нефть маҳсулотларини оқизиш учун мўлжалланган. Покистон нефть саноати ва табиий ресурслар министрлигининг планларига кўра, газ қувури келгуси йилнинг сентябрь ойигача қуриб битказилади.

(ТАСС, 25 июль).

ВЬЕТНАМНИНГ ПРИНЦИПИАЛ ПОЗИЦИЯСИ

ДЕҲЛИ, 25 июль. (ТАСС). Ҳиндистоннинг «Пэтриот» газетаси ёзади: социалистик Вьетнамнинг Женева конференциясида тутган қатъий, принципиал позицияси АҚШ ва Хитойнинг бу мамлакат ички ишларига аралашиш, жаҳон жамоатчилигини унга қарама-қарши қўйиш йўлидаги уринишларини барбод этди. Газета Вьетнамнинг сидқидилдан инсонпарварлигини таъкидлайди. Вьетнам Америка интервенцияси, шунингдек Хитой миллатига мансуб шахсларни Вьетнамдан чиқиб кетишга даъват этган Пекиннинг хатти-ҳаракатлари натижасида вужудга келган проблемани ҳал этиш учун амалий ҳисса қўшишга тайёрдир.

Жануби-шарқий Осиё давлатлари Хитой миллатига мансуб шахсларнинг ўз мамлакатларида кўпайиб кетишини истамаётган бўлсалар ҳам, қочоқлар проблемасини яхши тушунадилар. Бу табиий бир ҳол, деб уқтириб ўтади «Пэтриот» газетаси, чунки Пекин уларнинг ёрдами билан бу мамлакатларда ўз таъсирини кучайтириш, уларнинг экономикаси ва сиёсатини назорат қилиб туриш, уларнинг ички ишларига аралашишга интилмоқда.

ГФР. Рур пойтахти Эссен шаҳрида Германия Коммунистик партиясининг матбуот органи — «Унзере цайт» газетасининг анъанавий оммавий байрами ўтказилди. Газета бу йил ўзининг 10 йиллигини нишонламоқда. Мамлакатнинг турли районларидан келган 10 минглаб аҳоли уч кун давомида ана шу байрамда қатнашди. Бу ерда немис тилига таржима қилинган совет адабиёти ҳамда СССР халқ усталари ясаган буюмлар сотилди. Суратда: Совет савдо растаси олдида. А. Григорьев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИ: ПУХТА ЗАМИН ВА ИСТИҚБОЛЛАР

ҲАЁТ БИЛАН ҲАМНАФАС

ХАЛҚ хўжалигини малакали мутахассис кадрлар билан таъминлашда олий ўқув юртлари етакчи роль ўйнайди. Шу билан бирга институтларда тадқиқот ва изланишларга, илмий-техника тараққиёти масалаларига ҳам катта аҳамият берилмоқда. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Олий мактабни янада ривожлантириш ва мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида кўрсатиб ўтилганидек, олий мактаб фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, халқ маданиятини ва социалистик жамиятнинг маънавий бойлигини янада ўстиришга тобора катта таъсир ўтказяпти.

Мазкур қарор республикамиз институтлари томонидан ҳам қизғин кутиб олинди. Ана шу муҳим программ ҳужжат асосида жойларда истиқбол режалари тузилмоқда. Буни олий мактаб вакилларининг мана бу сўзларидан ҳам билиб олса бўлади.

БУЮК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КУЧИ

Э. ШАЙХОВ,
— Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг ректори, профессор.

ПАРТИЯ ва ҳукуматимизнинг ушбу қарори олий таълимни янада ривожлантириш тўғрисидаги ғамхўрликнинг яна бир ёрқин далили бўлди. Унда таъкидланганидек, фаннинг энг янги ютуқларини ва илғор тажрибани тўлароқ акс эттириш асосида ўқув планлари ва программаларини такомиллаштириб бориш ғоят муҳим масаладир. Ана шу кўрсатма бизнинг профессор-ўқитувчилар коллективи зиммасига ҳам улкан вазифалар юклайди.

Бўлажак ёш мутахассисларга ҳар томонлама пухта билим бериш билан бирга уларда амалий кўникмалар ҳосил қилиш лозим. Шу мақсадда институтимизда қатор тадбирлар белгиланди. Олий ўқув юрти базасида қишлоқ хўжалиги тажриба станциясининг ташкил топиши нур устига аъло нур бўлди.

Ўқув хўжалиги территориясида фаолият кўрсата бошлаган мазкур станция йирик илмий-тадқиқот марказига айланади. Бу ерда тадқиқотлар комплекси вужудга келади. Лабораториялар, теплицалар қурилади.

Янги тажриба станциясининг очилиши институт олимлари илмий фаолиятидан янада самаралироқ фойдаланиш имконини берди. Шу билан бирга ижодкор студентлар учун ҳам қулай илмий база яратилди. Уларнинг тадқиқотлар олиб боришлари учун бу ерда ҳамма имкониятлар муҳайё қилинади.

СССР Фан ва техника Давлат комитети ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги қарори асосида ташкил этилган ушбу марказда ғўза селекцияси ва уруғчилиги, ўсимлик ва пахтачилик, турли ҳашаротларга қарши кураш, экология-биологик тадқиқотлар олиб бориш каби проблемалар бўйича илмий-амалий кузатишлар бажарилади.

Янги проблемали лабораториялар очиш кўзда тутилди. Экология-биологик кузатишларни яхши йўлга қўйиш мақсадида илмий-тадқиқот лабораторияси ташкил этилади.

Институтимиз селекционер олимларининг изланишлари самарали натижалар берди. «Навоий-10», «Навоий-11» каби янги нав пахталар ўзига кенг йўл топди. Узун толали бу пахта навлари тўқимачилик саноатида қўл келади.

Олимларимиз тавсия этган биологик метод пойтахт области пахтакорларига манзур бўлди. Бу метод Ўрта Чирчиқ, Ғалаба районларидаги катта майдонларда синаб кўрилди ва ўзининг афзаллигини кўрсатди. У эндиликда ғўза заракунандаларига қарши курашда мақбул усул сифатида қўлланилмоқда.

Умуман, институт томонидан кейинги йилларда амалга оширилган янгиликлардан 40 га яқини ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бундан буён ҳам тадқиқотларнинг самарадорлиги учун курашаверамиз.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Олий мактабни янада ривожлантириш ва мутахассислар тайёрлаш сифатини ошириш тўғрисида»ги қарори илмий-педагогик ва амалий ишимизда дастуруламал бўлиб қолади.

ИСТЕЪДОД ВА МАҲОРАТ

П. ИСМАТУЛЛАЕВ, —
Тошкент политехника институти илмий бўлимининг бошлиғи, доцент.

СТУДЕНТЛИК давридаёқ кўпгина ёшлар ўз устиларида мустақил ишлаб, тадқиқотларга қўл урадилар. Бунда, шубҳасиз ишлаб чиқариш практикаси, курс ва диплом лойиҳаларининг роли катта. Шу сабабли партия ва ҳукуматимизнинг қарорида бу масалаларга ҳам алоҳида эътибор берилган.

Замонавий меъморчилик санъати мактабига айланиб қолган архитектура факультетида ҳам ибратли ишлар қилинмоқда. Факультет олим ва студентлари ижодига мансуб бўлган асарларнинг аксарияти шу куннинг муҳим масалаларига бағишланган.

Шаҳарлар қурилиши ва қишлоқ аҳолиси яшайдиган жойларни лойиҳалаш кафедрасида ҳам студентлар ижодкорлиги яхши йўлга қўйилган. Жиззах чўли бўйича яратилган лойиҳани тайёрлашда ёшлар ҳам актив қатнашдилар.

Иқлим шароити пухта ўрганилган ҳолда аҳоли яшайдиган пункт лойиҳаси юзага келди. Бу ерда уч қаватли уйлар қурилади. Агрошаҳарча типида қад кўтарадиган бу пунктда болалар боғчаси, мактаб, магазин очилади.

Мана, ўн йилдирки, факультет қишлоқ қурилиши учун мутахассислар тайёрлаб келмоқда. Бу орада 150 дан ортиқ ёш меъмор мустақил меҳнат қучоғига йўлланма олди.

Кадрлар тайёрлаган диплом ишлари юқори баҳоланди. Буларнинг деярли ҳаммаси Қарши, Жиззах, Сурхон — Шеробод ва Мирзачўлни ўзлаштириш билан боғлиқ мавзуларга бағишланди.

Ёш меъморларнинг диплом ишлари Бутуниттифоқ кўригида кўпгина студент муваффақиятли қатнашди. СССР архитекторлар Союзининг I, II ва III даражали мукофотлари ҳам қўлга киритилди. Истеъдодли ижодкор К. Мирзаахмедова томонидан яратилган Мирзачўлдаги посёлка лойиҳаси эса юксак баҳоланди. Ёш меъморларнинг Гаванада ўтказилган халқаро конкурсида бу иш энг яхши диплом лойиҳаси деб топилди. Кейинчалик студент Р. Эгамбердиев ҳам бундай шарафни қўлга киритди. У Аргентинада ўтказилган архитекторларнинг халқаро конгрессига қатнашган эди.

Душанба шаҳридаги рангли телевидениенинг комплекс биноси лойиҳаси ҳам факультетда яратилди. Шаҳар ижроия комитети бу диплом ишини маъқуллади.

Билимларга кон, бағри кенг институт қучоғидан яна кўплаб истеъдодли архитектор-инженерлар етишиб чиқади.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

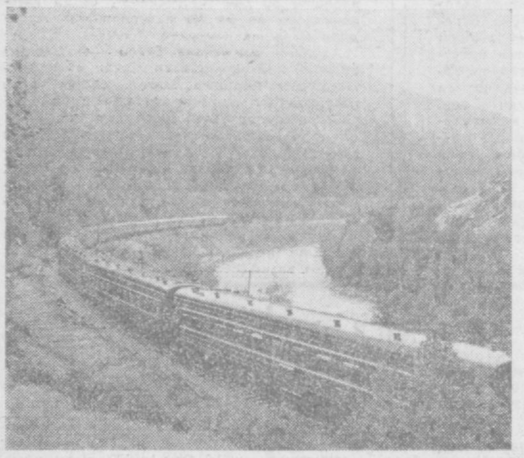

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК МАГИСТРАЛИ

Қарийб 1,5 минг километрга чўзилган Туркистон-Сибирь темир йўли — социалистик Қозоғистон индустриясининг тўнғичидир.

Суратларда: Беш йилликнинг тўнғичи — Турксиб шундай қурилган эди; Турксибнинг пўлат магистраллари бўйлаб поездлар қатнаяпти.

И. Будневич ва Г. Попов фотолари.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЗЛИК—ҲАМ ДЎСТ, ҲАМ ДУШМАН

ЙЎЛ қонун-қоидалари ўз тарихига эга. Францияда бундай қонун ўтган асрнинг охирларида жорий этилган. Уни биринчи бўлиб князь бека Д'Юзес бузиб, гуноҳкор бўлган эди. У парижликларнинг энг севган дам олиш жойи—Булон ўрмонига элтувчи йўлда ўз машинасида соатига 13 километр тезлик билан борарди. Бу ўша вақтларда белгиланган тезлик нормасидан бир мунча юқори эди.

Бизнинг бугунги суръаткор замонамизда бу ғаройиб тарих ҳақида кулмасдан гапириб бўлмайди. Лекин айни вақтда у бизни чуқур ўйлашга, мулоҳаза юритишга мажбур этади.

Авария ҳолати содир бўлади-ю тезда унутилади. Лекин бу проблема ҳамон проблемалигича қолмоқда. Автомобиллар сонининг ортиши, кучли двигателлар ихтиро қилиниши бу проблемани янада мураккаблаштирмоқда.

Шу йилнинг ўтган олти ойи мобайнида шаҳарда ҳайдовчиларнинг айби билан 360 дан ортиқ ҳодиса содир бўлди. Шундан 101 тасида пойтахт давлат автоинспекцияси ходимлари авария сабабларини ўрганиб протокол расмийлаштиришганда тўқнашув ёки одам босиш ҳоллари тезликни ошириш туфайли рўй берди, деб қайд этдилар.

Тез ҳаракат қилиш фақат кўнгил хушлик эмас. Тезлик кўчаларнинг кўп ва тез транспорт ўтказа олишининг ўсиши, атроф муҳит, ифлосланишининг камайиши, юк ва пассажирлар ташиш рентабеллигидир. Шу жиҳатдан тезлик дўстдир. Аммо у кишига хизмат қила туриб, унинг айби билан душманга айланиши мумкин, ҳайдовчининг ноқобиллиги, интизомсизлиги, масъулиятсизлиги туфайли йилдан-йилга автомобилизациялаш қурбонлари сони ортиб бормоқда. Бунинг сабаблари жуда кўп ва хилма-хил бўлиши мумкин. Мисол учун баҳор кириб, илиқ кунлар бошланиши билан ҳаракат кескин равишда ортади. Шундай дамларда ўткир ҳиссиётларга эрк берган ҳаваскор ҳайдовчи тезликни ошириб, ўз автомобилини бир қисм металломга айлантиради, ўзи жабр кўради, бошқаларни майиб қилади. Бу ҳол билан албатта ҳеч қачон келишиб бўлмайди. Қоидабузарларга қарши курашни кучайтириш мақсадида шу йил 1 июлдан 20 июлгача Бутуниттифоқ «Тезлик» рейди ўтказилди.

Рейд бошланиши олдидан биз ГАИ ходимлари, автокорхоналарнинг раҳбарлари, йўл ҳаракати ҳавфсизлиги бўлим

ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

бошлиқлари ва инженерлари, автоҳаваскорлар шаҳар жамияти аъзолари билан биргаликда кенгаш ўтказдик. Кенгашда бўлажак рейднинг мақсад ва вазифалари муҳокама қилинди. Уни муваффақиятли ўтказишга қаратилган қатор тадбирлар белгилаб олинди. Шуни айтиш зарурки, бевосита жойларнинг ўзида зарур профилактик ишлар олиб бормаслик кўп вақт аварияга сабаб бўлади. Айримлар ГАИнинг назорати кучликку, дея ҳотиржамликка боради. Бундай кезларда ҳайдовчиларнинг, айниқса тезлик режимини бузишга мойил бўлган шоферларнинг психологияси мутлақо эътиборга олинмайди. Бундай одамлар онгида доим «Бу гал ҳам авария қилмайман, бу гал ҳам инспектор кўрмайди», деган умид яшайди. Лекин ҳаётда ундай эмас. Йўл қоидасини бузган ҳар уч кишидан бири уйига қайтмаган ва ҳар тўрт кишидан бири касалхонага тушган. Бу шаҳарда тезликни соатига 60 километрдан ошириш оқибатидир.

Шахсий транспорт воситалари эгаларининг Тошкент кўчалари бўйлаб ўзбошимчаларча ҳаракати бизда жиддий ташвиш туғдирмоқда. Рейд бошланиши олдидан автоҳаваскорлар жамиятларининг бошланғич ташкилотларида ГАИ ходимлари билан учрашувлар ўтказилди. Шаҳар совети томонидан рейднинг мақсад ва вазифаларини тарғиб қилувчи автопойга ўтказилди. Афсуски бу тадбирлар автоҳаваскорлар ўртасида авария ҳодисаларининг камайишига айтарли таъсир кўрсата олмади. Кўриниб турибдики, автоҳаваскорлар жамияти ўз аъзоларининг онги ва қалбига таъсир этишнинг бир мунча таъсирчан формаларини қидириб топиши, йўл қоидаларини менсимаслик оқибатида келиб чиқадиган ҳодисаларнинг сабабларини кенг пропаганда қилишлари лозим.

Шуни таъкидлаб ўтмоқчиманки, юқорида санаб ўтилган айрим камчиликларга қарамай, рейд ўтказилган 20 кун мобайнида йўл ходисалари сони бир мунча камайди. Бунга қатор махсус тадбирларни ҳаётга тадбиқ этиш йўли билан эришилди. Бу тадбирларга аввало ҳаракат устидан йўлпатруль хизмати инспекторлари назоратини кучайтириш, тезликни аниқловчи асбоблар билан қуролланган ГАИ автомобилларини қўлланиш, пол радарларидан фойдаланиш, давлат автоинспекцияси жамоатчи ва штатсиз ходимлари фаолияти активлигини ошириш, тарғибот-ташвиқот ишларини яхши йўлга қўйиш ва бошқалар киради.

Йўл қоидасини бузганларни жазолаш эмас, балки уларга йўл қоидалари талабларини тушунтириш, содир бўлиши мумкин бўлган кўнгилсиз ҳодисадан огоҳлантириш рейднинг асосий мақсади бўлди.

Табиийки ишга бундай ёндошувни умуман айбдорни кечириш билан аралаштириб бўлмайди. Биз ҳайдовчиларнинг кишилар ҳаёти ва саломатлигига хавф солувчи, шаҳар ҳаётига ҳалал етказувчи хатти-ҳаракатларини жазосиз қолдиролмаймиз. Айбдор ҳамма вақт тегишли жазосини олади.

Тез юриш шайдолари, одатда шовқин-сурон шайдоси ҳамдир. Ихтилофли ҳолларда у ўз автомобилига зеб бериб, тормоз педалига эмас, ўзбошимчалик билан «клаксон»дан оёқ узмайди. Сўнгра у қоидабузгани учун ҳам, одамлар тинчлигини бузганлиги учун ҳам жавоб беради.

Проблеманинг яна бир томони шундаки, йўл ҳаракатини бошқаришнинг турли техника воситаларини қўллашга юз минг сўмлаб пул сарфлаяпмиз. Ҳайдовчилар белгиланган тезлик режимига қатъий риоя қилса бу техника воситаларининг фойдали коэффициенти юқори бўлади. Кўчада шамолдек елиб юрадиган баъзи ҳайдовчилар бу катта иқтисодий харажатларни йўққа чиқаради, шаҳар юк-пассажир ташишнинг уюшган пухта ритмини жиддий равишда ишдан чиқаради.

20 кунлик рейд вақтида 3 мингга яқин ҳайдовчи ҳаракат тезлигини оширгани учун тўхтатилди. Уларнинг баъзилари оғзаки огоҳлантирилди, бошқаларининг эса огоҳлантириш талонига белги қўйилди, яна бир группа ҳайдовчилар қайта имтиҳондан ўтади. Биз ўйлаймизки, ҳар ҳолда буларнинг ҳаммаси улар учун фойдадан ҳоли эмас. Бу ҳамма учун, бутун жамиятимиз учун фойдалидир.

Бутуниттифоқ «Тезлик» рейди тугади. Аммо тезликни ошириш оқибатида содир бўладиган кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш юзасидан ўтказилаётган профилактика ишлари ҳамон давом этмоқда.

М. САЛОҲИДДИНОВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси Давлат автоинспекциясининг бошлиғи, милиция полковниги.

ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР ЭЪЗОЗДА

Киров номли колхоз Ғалаба районида сертармоқ ва иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжаликлардан бири ҳисобланади. Унинг бу даражага етишишида колхозчи хотин-қизларнинг роли беқиёс катта.

Колхоз партия комитети, касаба союз комитети ва хотин-қизлар Совети яқинда мақбул режани белгиладилар. Бу тадбирга кўра, аввало хўжаликдаги барча болалар боғчалари иши қайта ташкил этилди ва улар ўртасида «Энг яхши болалар боғчаси учун» деган конкурс эълон қилинди.

Кўп болали колхозчи оналарнинг болалари пионер лагерларига бепул жўнатилмоқда. Колхоздаги барча қаҳрамон оналарга «Халқаро болалар йили билан» деган махсус ёзувли эсдалик совғалари тарқатилаётир.

Хўжаликнинг пахта ва каноп далаларида, шолизор ва чорвачилик фермаларида меҳнат қилаётган фидокор меҳнаткашларнинг юздан ортиқ ўғил-қизи республика ва областимизнинг турли пионер лагерларида дам олиб қайтмоқдалар.

Амалга оширилаётган бу ибратли тадбирлар яқинда район партия комитети томонидан маъқулланди.

С. МУСТАФОЕВ.

ИККИ ҲАЖВИЯ

ҚИЗҒАНЧИҚ ЭКАН

Маҳалла оқсоқоли Миробид ота ер тагида илон қимирласа биладиган доно ва зукко киши. Оқсоқол маслаҳатига муҳтож кишиларга йўл-йўриқ кўрсатиб, уларнинг мушкулини осон қилиб юборади. Аммо, баъзан одамнинг ҳаммага ошкор қилинмайдиган сирлари ҳам бўлади. Миробид ота теран фикр юритиб, шундан ҳам огоҳ бўлади. Ўшанда беихтиёр «тавба» деб юборасан, киши.

Бир кун Адҳам машинадан тушиб, Миробид ота билан кўришди.

— Дилингда бир гапинг борга ўхшайди, айтақол, — деди ота.

— Борликка бору, аммо сиз ундан қандай огоҳ бўлдингиз? — деб ажабланиб сўради Адҳам.

— Кўзинг, афтинг, юриш-туришинг ва ҳатто кийиминг ҳам «бир дард бор» деб турибди.

Йигит юрагини очди.

— Келинингиз уйим-жойим дейди-ю, аммо эрим демайди.

— Тушундим, — деди ота. Бироз сукут сақлаб гапида давом этди: — Менга қара, машинангга аёлларга хос нарсалар, масалан, ойнами, тароқми, атр ёки нафис дастрўмолми ташлаб қўй.

...Орадан бир неча кунлар ўтди. Адҳам отани йўқлаб келди.

— Эм бўлдими? — сўради оқсоқол.

— Эм бўлганда қандоқ, келинингиз қизғончиқ экан, — деди Адҳам ва яна алланарсалар айтиб, икковлари ҳаҳолашиб кулишишди.

— Наф келтирадиган ёлғон — энг яхши дармон, — деди оқсоқол мамнун жилмайиб.

БЕҲУДА ЎПКАЛАШ

Ширакайф ҳушёр дўстига ҳасрат қилиб қолди: — Бир эмас, уч врачга бордим... Врачлар аввало яхшилаб ўқиб келишсин.

— Нега унақа дейсиз? — ажабланиб сўради дўсти.

— Эй, бири ичкилик юракка таъсир қилади, дейди, иккинчиси жигарга зарар қилади, дейди. Учинчиси эса насл бузилади, — деб маслаҳат беради. Кўрдингми, уч-уч-човининг гапи... уч... уч... хил.

— Врач ичкилик мияга таъсир қилади, демадими!

— Уни опоқингиз айтди.

— Нима деди?

— «Бадмаст девона» деб, хайрлашмай кетиб қолди,— дея кўзига ёш олди ширакайф.

— Ҳа, ана гапнинг индаллосини хотинингиз айтибдида, — деди ҳушёр киши дўстига.

Зикрилла ЭГАМБЕРДИЕВ.

ҲАР ТЎҒРИСИДА

ШВЕД этнографи доктор Странберг беш қитъа бўйича олиб борган тадқиқотларини эълон қилди. Унинг фикрича, финлар дунёдаги энг камгап миллат, канадаликлар эса улардан кейинги ўринда туради. Италияликлар, бразилияликлар ва мексикаликлар эса энг кўп ва баланд овоз билан гапирадиган миллат сифатида олимнинг рўйхатидан жой олганлар.

* * *

ЯҚИНДА Амстердам кўчаларидан бирида цирк рекламаси учун ўргатилган филни етаклаб ўтаётганларида қизиқ ҳодиса рўй берди: фил дабдурустдан мўъжазгина атторлик магазини ёнида эгасига бўйсунмай қўйди ва витринага ташланиб, уни чил-чил қилди. Ниҳоят, жажжи бир шишадаги атрни топгач тинчиди. Маълум бўлишича, унинг аввалги ўргатувчиси — аёл киши доимо худди ана шу атрдан фойдаланар экан.

* * *

МАШҲУР инглиз классик ёзувчиси, «Гулливернинг саёҳатлари» романи автори Жонатан Свифт Марс сайёрасининг йўлдошлари Фобос ва Деймосни улар кашф этилишидан 150 йил аввал батафсил тасвирлаб берган. Свифтнинг тасвирлари ҳозирги астрономик тадқиқотларга мос келади.

* * *

НЕЙРОФИЗИОЛОГЛАРНИНГ сўнгги тадқиқотлари одам кўзининг ҳусусияти ҳақида кутилмаган хулосага олиб келди: — кўз кўрилган нарса ҳақида мияга информация узатадиган механизмга эмас, миянинг ташқарига чиққан қисмидир. Маълум бўлишича, кўз ичида миядаги фикрлар жараёнларига кўриб илғаган нарсаларни ажратиш жараёнлари борар экан.

А. ШЕРОВ тўплаган.

СПАРТАКИАДА КУНДАЛИГИ

25 июль куни спартакиада қатнашчиларига яна 20 та медаллар комплекти топширилди. Сузувчилар мусобақаларида Москва, РСФСР ва Украина вакиллари устунлик қилдилар. Енгил атлетикачилар эришган натижалар ҳам қувонарли бўлди. Республикамиз вакиллари 4х800 метрга эстафетали югуришда саккизинчи ўринни эгаллаб, республикамиз жамғармасига зачет очколарни олиб беришди.

ҚЎЛ ТЎПИ мусобақалари Киев шаҳрида ўтмоқда. Ўзбекистон спортчилари умумий 9—12 ўринлар учун куч синашишмоқда. Аёллар командамиз Ленинград вакиллари билан бўлган учрашувда 18:14 ҳисобида устун келди. Шу ўринлар учун курашаётган эркаклар командамиз ҳам ленинградлик рақибларини 4 очко фарқ билан 20:16 ҳисобида мағлубиятга учратди.

ФУТБОЛ. Ўзбекистонликлар учинчи турда Тожикистон командасини 2:0 ҳисобида енгишди. Тўпларни 42-минутда Федоров ва 58-минутда Бакановлар киритишди. Лекин вакилларимиз кучли саккизликка кира олишмади. Шу группада қатнашаётган Украина командаси РСФСР вакиллари устидан йирик 5:1 ҳисобида ғалабага эришди. Саралаш учрашувлари тугади. Ярим финалчилар аниқланди. Биринчи группада Москва, Украина, Литва ва Белоруссия командалари, бошқа группада эса Грузия, Ленинград, Қозоғистон ҳамда РСФСР футболчилари қатнашадилар.

ВОЛЕЙБОЛ. Спортчиларимиз биринчи кун РСФСР командасига 1:3 ҳисобида ютқазган бўлишса-да, ҳужумкор ўйинлари билан пойтахт спорт мухлисларини мамнун этишди. РСФСР командаси сафида мамлакат терма командасининг 6 та аъзоси қатнашди. Ўзбекистон волейболчилари биринчи бўлимда 18:16 ҳисобида ғолиб келдилар. Лекин кейинги бўлимларда тажриба ва маҳорат жиҳатидан устун бўлган РСФСР командаси ўйинни ўз фойдасига ҳал қилди. Эркаклар командамиз Туркманистон вакиллари билан бўлган ўйинда 3:0 ҳисобида ғолиб келдилар.

БАСКЕТБОЛ. Саралаш учрашувларида Ўзбекистон командаси Ленинград баскетболчиларидан 63:112 ҳисобида енгилишди. Каунас шаҳрида эса эркакларнинг мусобақаларида қатнашаётган вакилларимиз Қозоғистон командасини 73:68 ҳисобида мағлубиятга учратди.

Классик кураш, гимнастика, сузиш, енгил атлетика ҳамда бошқа спорт турларида ғолиблик учун кураш давом этмоқда. Классик курашчимиз Эдуард Фатиков финалга чиқди. Полвонимиз олтин медаль учун курашни давом эттиради.

Кеча 26 июлда спортнинг 9 тури бўйича мусобақалар давом эттирилди ва 19 та медаллар комплекти эгалари аниқланди.

ИККИНЧИ ДАВРА БОШЛАНДИ

Футбол бўйича мамлакат чемпионати иккинчи лига бешинчи зона қатнашчилари иккинчи давра ўйинларини бошлаб юборишди. Шу турнинг энг муҳим ўйини Андижонда «Шаҳрихон» билан Фарғонанинг «Нефтяник» командаси ўртасида бўлди. Учрашувда ҳисоб очилмади. 36 очко тўплаган Шаҳрихон футболчилари зонада ҳамон карвонбошилик қилишмоқда. Сафарда «Хўжанд» командасини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратган «Янгиер», 33 очко билан иккинчи ўринга чиқди. Шу турнинг бошқа учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Зарафшон» — «Хоразм» — 3:0, «Металлург» [Чм] — «Актюбинец» — 2:2, «Амударё» — «Хива» — 3:2, «Пахтакор» — «Автомобилист» —1:2.

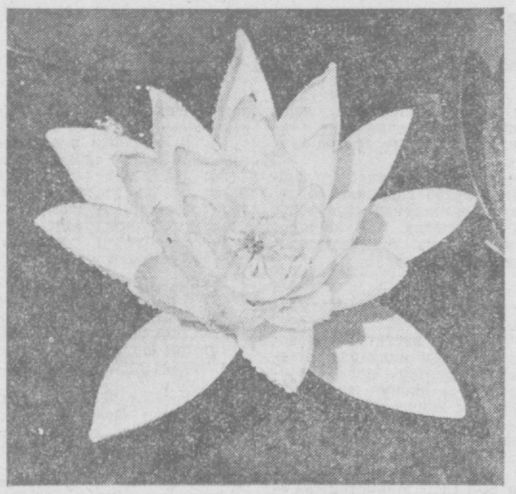

НИЛУФАР.

А. Абалян фотоэтюди.

КОМПОЗИТОР ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАБ

Таниқли бастакор Ҳамид Раҳимов ўзининг жозибадор асарлари билан ўзбек совет музика маданиятига салмоқли ҳисса қўшган ижодкорлардан биридир. Жўшқин фаолияти давомида у муносиб шогирдлар ҳам тайёрлади.

Истеъдодли ёш композитор П. Ҳолиқов ҳам устоз меҳрини қозонганлардан. У яқинда севимли бастакор хотирасига бағишлаб катта музика асарларини яратди. Саната-алегро шаклида ёзилган бу музика «Поэма» деб номланди.

«Поэма» яқинда музика жамоатчилиги муҳокамасидан ўтди. У Т. Жалилов номидаги ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестри томонидан ижро этилди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ, ГАЗ!

Корхоналар, муассасалар, уй бошқармаларининг раҳбарлари, уй эгаларининг диққатига!

Тошкент областининг шаҳарлари, аҳоли пунктлари колхоз ва совхозлари территориясида саноат корхоналари, коммунал маиший объектлар, область аҳолисига табиий газ етказиб беришни таъминловчи газопроводларнинг беҳисоб тармоқлари жойлашган.

Газопроводлар шикастланишининг олдини олиш, областдаги истеъмолчиларни мунтазам газ билан таъминлашни яхши йўлга қўйиш, турли бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида газопроводларни муҳофаза этиш қоидаларини эсда тутиш ва унга риоя этиш зарур.

ҚУЙИДАГИЛАР МАН ЭТИЛАДИ:

Шаҳар (район) газ хўжалигининг ёзма рухсатномасисиз биронта ер қазиш, қурилиш, монтаж ишларини амалга ошириш;

газопроводларнинг нормал ишлашига ҳалал етказиши мумкин бўлган ҳар қандай ишларни амалга ошириш, чунончи: огоҳлантириш столбачаларини кўмиб юбориш ёки синдириш, газопроводлар ўтганлиги ҳақидаги девор белгиларини олиб ташлаш;

иншоотларнинг (ГРП, қудуқлар) эшиклари ва люкларини очиш, ишлаб турган газопроводларга ўзбошимчалик билан газ қувурларини улаш, шунингдек, газопровод шикастланишига олиб келиши мумкин бўлган бошқа ҳаракатларни қилиш;

шаҳар (район) газ хўжаликлари билан олдиндан келишилмай туриб газлаштирилган объектларни бузиб текислаш.

Масъул шахслар ва гражданлар газопроводларнинг нормал ишлашига ҳалақит беришда айблансалар, белгиланган тартибда тегишли жазога тортиладилар.

«ТАШОБЛГАЗ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ
86-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—1980 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Металл бўйича универсал токарь. 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 1 йил.

Программалаштирилган станоклар оператори. 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 3 йил.

Механика-йиғув ишлари слесари. 15 ва ундан катта ёшдаги йигитлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил.

Асбобсоз-слесарь. 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил.

Дипломли газ-электр пайвандчи. 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 2 йил.

Электр пайвандчи. 17 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 1 йил.

Электр кўприкли кранлар машинисти. 17 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Давлат таъминотидан ташқари стипендия тўланади.

Дурадгор-моделчи. 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 3 йил.

Машина ва механизмлар ремонти бўйича слесарь. 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил.

Пўлат қуювчи. 18 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 1 йил. Давлат таъминотидан ташқари 80 сўм стипендия тўланади.

Қолипловчи. 18 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 1 йил. Давлат таъминотидан ташқари 80 сўм стипендия тўланади.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигитлар ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш давомида ҳар куни 3 маҳал иссиқ овқат ва кийим билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати иш стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртида техника ижоди ва радиоҳаваскорлар тўгараги; эстрада, духовой, миллий чолғу асбоблари ансамбллари мавжуд.

Спорт секцияларининг 12 тури ишлаб турибди.

Ўқувчилар ёзги каникулларда «Чимён» спорт-соғломлаштириш лагерида дам оладилар.

Билим юртини тамомлаганлар олий ўқув юртлари ва техникумларнинг сиртқи ва кечки бўлимларига конкурссиз қабул қилинадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти тўғрисидаги шаҳодатнома (ёки аттестат), турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги 6 та фотосурат, характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка.

МАШҒУЛОТЛАР—1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри — 52, Содиқов кўчаси, 6-уй (4, 5-троллейбусларнинг «Экскаватор заводи», 3, 22, 23, 29-трамвайларнинг «Старт» стадиони» бекатлари). Телефон 35-61-30.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Спартакиада кундалиги. 10.05 —Звёздочка. 10.50 — Елканлар. Бадиий фильм. 2-серия. 11.55 — Фильм-концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Концерт. 16.30 — Спартакиадада. 17.30 — Москва ва москваликлар. 18.00 — Ю. Чичков кантатаси. 18.30 — Шахмат мактаби. 19.00 — Болаларга аталган шеърлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон. Ер. Коинот. 20.15 — Бенифис. 21.30— Вақт. 22.05 — Спартакиада. 22.30 — Янгиликлар. 22.35 — Спартакиадада. 23.00 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 —Болалар учун фильм-концерт. 11.50 — Қизил альпинистлар. Бадиий фильм. 7—8-сериялар. 12.45 — Мақсад сари. Бадиий фильм. 2-серия. 14.00 — Пионерларнинг VIII Бутуниттифоқ «Зарница» ҳарбий спорт ўйини. 18.20 — Сенинг ботинканг. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Халқ контроли экрани. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчи ва замон. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Концерт. 21.30 —Вақт. 22.05 — Пахтакорлар учун кўрсатув. 22.25 — Актёрлар ва роллар.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.40 — Замин ва одамлар. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Болалик хотиралари. Бадиий фильм.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; котибият — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325643; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325843; фотомухбир — 325894.

Р. 13138. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е—2533.